

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.

**HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG
SUSTAVA d.o.o., ZAGREB**

Godišnje izvješće o stanju Društva i finansijski izvještaji
na dan 31. prosinca 2015. godine
zajedno s Izvještajem neovisnog revizora

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Godišnje izvješće o stanju Društva	1-20
Izjava o odgovornosti Uprave	21
Izvješće neovisnog revizora	22-23
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	24
Izvještaj o finansijskom položaju	25
Izvještaj o promjenama u glavniči	26
Izvještaj o novčanim tokovima	27
Bilješke uz finansijske izvještaje	28 - 85

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI**

1 OSNOVNA OBILJEŽJA POSLOVNE GODINE

U skladu s aktualnim zakonodavno-regulatornim okvirom Hrvatski operator prijenosnog sustava (dalje u tekstu: Društvo), uredno je izvršavao svoje temeljne zadatke: vođenje elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske (dalje u tekstu: RH), prijenos električne energije, održavanje, razvoj i izgradnja prijenosne mreže, pružanje potpore razvoju i funkcioniranju hrvatskog tržišta električne energije, kao i njegovoj povezanosti sa susjednim tržištima električne energije iz Europske unije (dalje u tekstu: EU) i Energetske zajednice.

Postavljeni poslovni ciljevi u 2015. godini, u skladu s Planom rada Uprave za 2013.-2017. godinu, u potpunosti su ostvareni.

- Elektroenergetski pokazatelji**

U 2015. godini ostvarena je ukupna potrošnja električne energije na prijenosnoj mreži u RH u iznosu od 16,8 TWh, što je 3,7 % više od ukupne potrošnje u 2014. godini. Vršno opterećenje elektroenergetskog sustava (dalje u tekstu: EES) od 3009 MW zabilježeno je 22. srpnja 2015. godine u 13 sati. Ukupna prenesena električna energija u 2015. godini iznosi 22,36 TWh što predstavlja smanjenje od 0,25 % u odnosu na 2014. godinu.

S obzirom na podatke o broju prekida napajanja električnom energijom (55) i njihovom ukupnom trajanju (3533 min) te neisporučenoj električnoj energiji (600 MWh, odnosno 2,6 promila prenesene energije) sigurnost i pouzdanost sustava mogu se ocijeniti visokom ocjenom.

Gubici u prijenosnoj mreži iznosili su 507 GWh, odnosno 2,27 % prenesene električne energije što je 15,2 % više u odnosu na 2014 godinu. Gubici u prijenosnoj mreži u 2015. godini su na razini gubitaka ostalih operatora prijenosnih sustava u EU, a porast gubitaka u 2015. godini posljedica je ekstremnih temperatura i opterećenja EES-a u ljetnim mjesecima, angažiranja proizvodnih jedinica s obzirom na hidrološke prilike te porasta tranzitnih tokova kroz prijenosnu mrežu.

- Rezultat poslovanja**

Ukupni prihodi u 2015. godini iznosili su 1.639,3 mil. kuna, a rashodi 1.448,6 mil. kuna, te je ostvarena dobit tekuće godine (nakon poreza) u iznosu 189,7 mil. kuna. Dobit 2015. godine je za 75,5 mil. kuna ili 28,5 % manja od dobiti u 2014. godini. Najveći udjel u poslovnim prihodima odnosi se na prihod od pružanja javne usluge prijenosa električne energije koji je u 2015. godini iznosio 1.334,2 mil. kuna, odnosno 81,39 % ukupnog prihoda.

- Postupak certificiranja neovisnog operatora prijenosa**

Certifikacija operatora prijenosnog sustava, sukladno odredbama Zakona o tržištu električne energije (dalje u tekstu: ZoTEE) je postupak kojim se utvrđuje sukladnost operatora prijenosnog sustava s odredbama ZoTEE-a kojima se uređuje razdvajanje i neovisnost operatora prijenosnog sustava. Certifikatom se smatra potvrda koja se izdaje u postupku certifikacije i kojom se potvrđuje da operator prijenosnog sustava ispunjava uvjete glede njegova razdvajanja i neovisnosti, uvjete financijske, materijalne, tehničke i kadrovske opremljenosti te druge uvjete propisane sa ZoTEE-om.

Tijekom 2015. godine nastavljene su aktivnosti vezane uz podnošenje Hrvatskoj energetskoj regulatornoj agenciji (dalje u tekstu: Agenciji) Zahtjeva za certifikaciju prema modelu neovisnog operatora prijenosnog sustava (tzv. ITO ili NOP model) odabranom od vlasnika Društva u skladu s odredbama ZoTEE. Nakon više od dvije godine rada na složenim i zahtjevnim aktivnostima usklađivanja s energetskim propisima EU, Društvo je u veljači 2016. godine uspješno završio

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA

HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.

U 2015. GODINI (*nastavak*)

proces ishođenja certifikata kojim se potvrđuje razdvajanje Društva od vertikalno integriranog subjekta koji uključuje HEP d.d. i dio povezanih društava HEP grupe. Agencija je donošenjem Rješenja o izdavanju certifikata potvrdila status Društva kao neovisnog operatora prijenosa u RH, uzimajući pritom u obzir i Mišljenje Europske komisije na nacrt predmetnog Rješenja. Predmetno usklađivanje poslovanja je podrazumijevalo kompleksan proces potpunog razdvajanja Društva od vertikalno integriranog subjekta, uz striktno reguliranje novih međusobnih odnosa. To se osobito odnosilo na pravni, finansijski i vlasnički aspekt razdvajanja, ali dodatno i na bitna područja poput neovisnosti Uprave, samostalnosti i dostatnosti vlastitog osoblja, međusobnog pružanja usluga, te uspostave novog korporativnog identiteta Društva.

U razdoblju do 2018. godine nastavit će se aktivnosti vezane uz ispunjenje uvjeta za zadržavanje certifikata, s obzirom da se predmetno navedeni uvjeti odnose na područja nabave pomoćnih usluga i energije uravnoteženja, sklapanje preostalih ugovora o korištenju mreže, reguliranje vlasništva nad dijelom poslovnih prostora te razdvajanje telekomunikacijskih sustava.

• **Investicije**

U 2015. godini Društvo je ostvarilo Plan investicija u iznosu 451,59 mil. kuna, čime je u potpunosti realiziran plan. Najviša realizacija Plana investicija u zadnjim razdobljima posljedica je podizanja kvalitete planiranja i periodičkog praćenja realizacije plana uključivo i korektivne mjere. Najvećim djelom u Planu investicija zastupljene su kapitalne investicije, zamjene i rekonstrukcije, te revitalizacije objekata i postrojenja prijenosne mreže.

U 2015. godini završena je rekonstrukcija TS 220/110/30 KV Bilice, TS 110/35 KV Opuzen, TS 110/35 KV Biograd, TS 110/30 KV Kaštela, TS 110/35 KV Slavonski Brod 1, te je završeno proširenje TS 110/10(20) KV Osijek 3.

Također, završena je izgradnja DV 110 KV Beli Manastir – Kneževi Vinogradi i DV/KB 2x110 KV uvod DV 2x110 KV Komolac-Plat u TS 110/20 KV Srđ (u pokusnom radu od prosinca 2015. godine.), te rekonstrukcija (revitalizacija) DV 110 KV Grude-Imotski, DV 2x110 KV Đakovo-Andrijevci i DV 110 KV Slavonski Brod – Požega.

U vrlo visokoj fazi gotovosti je kabelska 110 KV dionica Pehlin-Turnić, te TS 110/20 KV Sesvete. U 2015. godini također je završena izgradnja i priključena je na prijenosnu mrežu VE Ogorje (44 MW) čime je do kraja godine na elektroenergetsku mrežu priključeno ukupno 385,95 MW vjetroelektrana, od čega 331 MW na prijenosnu mrežu.

U skladu s nalozima iz Rješenja o izdavanju certifikata tijekom prethodne godine, započelo je rješavanje pitanja vlasničkog razdvajanja poslovne zgrade koje koristi prijenosno područje Osijek, odnosno prijenosno područje Rijeka.

Za poslovnu zgradu u Osijeku tijekom 2015.godine proveden je postupak javne nabave kojim je ugovorena izrada idejnog rješenja te glavnog i izvedbenog projekta uređenja kompleksa poslovne zgrade Društva, na lokaciji Vukovarska 215, Osijek. Temeljem navedenog Ugovora izrađena je projektna dokumentacija te se u 2016. godini provodi postupak javne nabave radi ugovaranja izvođenja radova na uređenju poslovne zgrade. Za potrebe nadzora nad izvođenjem radova uređenja proveden je postupak ugovaranja pružanja usluga nadzora te je sklopljen ugovor s pružateljem usluga koji će provoditi nadzor prilikom izvođenja radova. Krajem godine radi cjelovitosti kompleksa zgrade i buduće dogradnje kupljeno je od grada Osijeka zemljiste površine 570 m² koje se nalazi uz zgradu i s njom kao okrugnjena parcela čini jednu funkcionalnu cjelinu. Postojeću poslovnu zgradu u Opatiji temeljem provedenog razgraničenja potrebno je iseliti iz razloga što je ista ostala u vlasništvu HEP d.d. Zagreb. Sa ciljem jednostavnijeg i učinkovitijeg poslovanja prihvaćeno je rješenje izgradnje novog poslovnog kompleksa u Matuljima čime se

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (*nastavak*)**

omogućava djelovanje najvećeg dijela PrP-a Rijeka na jednoj lokaciji i poslovanje primjereno današnjim uvjetima i standardima. Tijekom 2015. godine proveden je postupak javne nabave i ugovorena izrada idejnog rješenja te glavnog i izvedbenog projekta novog poslovnog kompleksa te su ishođene sve podloge javno-pravnih tijela potrebne za izradu projekata. Početkom 2016. godine je izrađeno idejno rješenje te je u tijeku izrada glavnog projekta s krajnjim rokom u srpnju 2016. godine. Ishođenje lokacijske dozvole i potvrde glavnog projekta planira se u III. kvartalu 2016. godine kada se planira i pokretanje postupka javne nabave i odabir izvoditelja za radove na izgradnji objekta. Završetak izgradnje i preseljenje PRP-a Rijeka na novu lokaciju očekuje se u travnju 2018. godine. Ukupna vrijednost investicijskog projekta procjenjuje se na 36,5 mil. kuna.

- **Aktivnosti na uspostavi rada Hrvatske burze električne energije**

Hrvatska burza električne energije d.o.o. (dalje u tekstu: CROPEX), u suvlasništvu Društva i Hrvatskog operatora tržišta energije (dalje u tekstu: HROTE), u 2015. godini imala je aktivne pripreme za pokretanje organiziranog tržišta električne energije za dan unaprijed predviđenog početkom 2016. godine. Ugovoren je pružanje usluga s norveškom tvrtkom Nordpool Spot, te se pristupilo izradi potrebne projektne dokumentacije, implementaciji i testiranju informatičke platforme i programske potpore.

Dana 14. kolovoza 2015. godine na snagu je stupila pravno obvezujuća Uredba komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. godine o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima (dalje u tekstu: CACM Uredba). Cilj i svrha navedene uredbe je dan unaprijed i unutardnevno povezivanje tržišta električne energije u pogledu osiguravanja jasnog pravnog okvira za učinkovit sustav dodjele prekograničnih prijenosnih kapaciteta i upravljanja zagušenjima, koji će u korist potrošača olakšati trgovanje električnom energijom na području cijele EU, omogućiti učinkovitiju upotrebu mreže te povećati konkurenčiju. CACM Uredba definirala je da svaka država članica čiji je EES povezan sa zonom trgovanja u drugoj državi članici mora osigurati određivanje minimalno jednog nominiranog operatora tržišta električne energije (dalje u tekstu: NEMO) u cilju provođenja jedinstvenog dan unaprijed i unutardnevog povezivanja tržišta električne energije. S tim u svezi, CROPEX je podnio u listopadu 2015. godine Agenciji zahtjev za određivanje nominiranog operatora tržišta električne energije za provođenje jedinstvenog dan unaprijed i unutardnevog povezivanja tržišta električne energije. Dana 14. prosinca 2015. godine HERA je izdala rješenje kojim se CROPEX određuje nominiranim operatorom tržišta električne energije na području RH za provođenje jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevog povezivanja, na početno razdoblje od 4 (četiri) godine.

Prva neposredna obveza iz CACM Uredbe za sve operatore prijenosnih sustava (engl. „all TSOs“), u roku od 3 mjeseca od stupanja iste na snagu, bila je izrada prijedloga za određivanje regija za proračun kapaciteta (eng. Capacity Calculation Region - CCR) koji je usvojen 29. listopada 2015. godine na sastanku svih operatora prijenosnih sustava, te potom upućen na sve regulatorne agencije (engl. „all NRAs“) koji imaju 6 mjeseci za konačnu odluku o određivanju regija za proračun kapaciteta. U predmetnom prijedlogu hrvatske EU granice (sa Slovenijom i Mađarskom) su uključene u regiju srednjeistočne Europe (CEE) dok se o ostalim granicama (izvan EU) nije formalno odlučivalo, ali je predviđeno da preostale dvije hrvatske granice (sa BiH i Srbijom) pripadnu regiji jugoistočne Europe (SEE) kad ista bude proširena državama koje nisu članice EU (odnosno kad iste preuzmu pravnu obvezu primjene CACM Uredbe). Slijedom tog prijedloga Društvo je 18. prosinca 2015. godine zatražio uključivanje u suradnju operatora prijenosnih sustava CEE regije kako bi se osigurala neposredna priprema za ispunjavanje ostalih

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA

HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.

U 2015. GODINI (*nastavak*)

obveza koje proizlaze iz CACM Uredbe, te ostalih provedbenih propisa Trećeg energetskog paketa EU.

• Međunarodne aktivnosti Društva

Ured za koordinirane zajedničke dražbe jugoistočne Europe d.o.o. (dalje u tekstu: SEE CAO) sa sjedištem u Podgorici je nakon uspješnog početka rada (godišnjim dražbama prekograničnih prijenosnih kapaciteta za 2015. godinu, na granicama Bosne i Hercegovine sa Hrvatskom i Crnom Gorom), tijekom 2015. godine preuzeo i godišnje, mjesecne i dnevne dražbe u većem dijelu regije jugoistočne Europe, odnosno na svim granicama između svojih 7 suvlasnika (od Hrvatske do Turske), osim na kosovskim granicama čije je uključivanje u velikoj mjeri ovisno od operatora prijenosnog sustava Republike Srbije (EMS), koji je također još u pregovorima oko potencijalnog početka korištenja usluga SEE CAO.

Usvajanjem svih potrebnih osnivačkih dokumenata za Zajednički ured za dodjele prijenosnih prekograničnih kapaciteta (eng. Joint Allocation Office, skraćeno JAO) krajem lipnja 2015. godine od strane svih njegovih 20 suvlasnika operatora prijenosnih sustava (uključujući i Društvo), završen je projekt spajanja CASC.eu (eng. Capacity Allocation Service Company) i CAO GmbH (Središnji ured za dodjelu kapaciteta sa sjedištem u njemačkom Freisingu), te je 1. rujna 2015. JAO, sa sjedištem u Luxembourgu, započeo s radom. Time je CAO GmbH prestao postojati kao samostalna pravna osoba, a do kraja 2015. godine nastavio je sa radom kao izdvojena organizacijska jedinica JAO. Društvo je tako zajedno s ostalim prijašnjim suvlasnicima CAO GmbH postao suvlasnik JAO, kao temelja jedinstvene platforme za provođenje koordiniranih dražbi dugoročnih prekograničnih prijenosnih kapaciteta na razini EU u skladu s konačnim nacrtom EU Uredbe o smjernicama za dugoročnu dodjelu kapaciteta, koja se nalazi u završnoj fazi donošenja.

U skladu s EU preporukama i odredbama iz Uredbe 714/2009, te posebice Pravilima za mreže za operativnu sigurnost Društvo i dalje sudjeluje u suradnji operatora prijenosnih sustava sjeverne i srednje Europe (eng. Transmission System Operator Security Cooperation, skraćeno TSC). Društvo je kroz 2015. godinu nastavilo koristiti usluge TSC-a i nakon osnivanja zajedničkog ureda u Munchenu (Njemačka) i njegovog preoblikovanja iz inicijative u zajedničko društvo s ograničenom odgovornošću za pružanje usluga, regulirano prema njemačkom zakonodavstvu (TSCNET Services GmbH). Društvo se od 1.rujna 2015. godine također pridružio MRA projektu/inicijativi gdje (eng. Multilateral Remedial Actions) u okviru TSC-a gdje zajedno s ostalim operatorima sudjeluje i u zajedničkom otklanjanju zagušenja u mreži operatora iz TSC-a.

U sklopu brojnih i opsežnih aktivnosti i obveza na međunarodnoj razini Društvo je, u skladu s mogućnostima, kao punopravni osnivački član, nastavilo sudjelovati i u aktivnostima ENTSO-E (Europske mreže operatora prijenosnih sustava za električnu energiju) i njegovih radnih tijela (odbora i grupe), te Skupštine i Upravnog odbora kroz koje je uključeno u bitne aktualne procese na pan-europskoj razini, uključujući i aktivnosti u okviru Energetske unije pokrenute početkom 2015. godine od Europske komisije. Tako je Društvo i supotpisnik multilateralnog sporazuma operatora prijenosnih sustava, članova ENTSO-E, o regionalnoj koordinaciji kojim je predviđeno njihovo obvezno sudjelovanje u Regionalnim inicijativama operatora prijenosnih sustava za koordinaciju (poput TSC).

• Kadrovi

Uprava Društva donijela je Plan zapošljavanja za 2015. godinu kojim je odobreno zapošljavanje novih 46 radnika. Plan zapošljavanja bio je podijeljen u dvije faze: u prvoj fazi, provedenoj u razdoblju od travnja do studenog, zaposleno je 18 novih radnika. Druga faza zapošljavanja kojom

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (*nastavak*)**

je predviđeno zapošljavanje novih 28 radnika započela je u prosincu 2015. godine i realizirana je do kraja prvog tromjesečja 2016. godine do kada su sklopljeni ugovori o radu s 26 novih radnika i pripravnika. Sveukupno je Planom zapošljavanja za 2015. godinu do kraja prvog tromjesečja 2016. godine zaposleno 18 radnika s iskustvom i 26 pripravnika. Tijekom 2015. godine Društvo je napustilo 19 radnika.

U Društvu je na dan 31. prosinca 2015. godine bilo zaposleno 1067 radnika što je za 12 radnika više nego na kraju 2014. godine.

- **Naplata potraživanja**

Na prijenosnu mrežu Društva izravno je priključeno 25 korisnika mreže sa 73 obračunska mjerna mjesta. Kupci priključeni na visokonaponsku mrežu (110 kV) su veliki industrijski kupci (građevinska djelatnost, željezare, Petrokemija, željeznički promet i sl.) od kojih je naplata, uzimajući u obzir ekonomsku situaciju u posljednjih nekoliko godina u RH, otežana. Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2015.godine iznose 90,7 mil. kuna, dok ispravljena potraživanja (sumnjiva i sporna) 45,06 mil. kuna. Sumnjiva i sporna potraživanja odnose se na slijedeće kupce naknade za prijenosnu mrežu Dina – Petrokemija d.d. 16,8 mil. kuna, Adria Čelik d.o.o. 3,7 mil. kuna i Adrial Plus d.o.o. 7,7 mil. kuna koji je dio svoje obveze podmirio 25. ožujka 2016.g.

Sumnjiva i sporna potraživanja odnose se na potraživanja od poduzeća u stečaju, u postupku predstečajne nagodbe i utužena potraživanja koja se u cijelosti ispravljaju na teret troškova razdoblja kada je pokrenut stečajni postupak ili je potraživanje utuženo, odnosno po prijavi neutuženih potraživanja u postupku predstečajne nagodbe. Na području naplate potraživanja poduzimane su slijedeće aktivnosti: kontinuirano praćenje naplate, izdavanje opomena, aktiviranje instrumenata osiguranja plaćanja, pokretanje ovršnih postupaka, kontinuirano kontaktiranje kupaca telefonskim i elektroničkim putem, iskapčanje korisnika prijenosne mreže.

- **Zakonodavni okvir**

Tijekom 2015. godine Društvo je intenzivno surađivalo na nacrtu novog Zakona o obnovljivim izvorima i kogeneraciji, nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije te nacrtima za Društvo ključnih podzakonskih akata: Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, Mrežna pravila prijenosnog sustava, Pravila organiziranja tržišta električne energije, Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava, Metodologija za određivanje cijena i uvjeta za pružanje pomoćnih usluga, izmjene i dopune Uredbe o postupku izдавanja energetskih suglasnosti i Uredba o priključenjima na mrežu.

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (*nastavak*)**

U 2015. godini doneseni su slijedeći zakoni značajni za poslovanje Društva:

- Zakon o tržištu električne energije NN 22/13, 95/15, 102/15 na snazi od 3. listopada 2015. godine
- Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji NN 100/15 na snazi od 1. siječnja 2016. godine
 - **Sudjelovanje u znanstvenim projektima**

Društvo je i tijekom 2015. godine nastavilo s aktivnim sudjelovanjem u znanstvenim projektima te je zajedno s Fakultetom elektrotehnike i računarstva, Sveučilišta u Zagrebu, potpisalo s Hrvatskom zakladom za znanost ugovor o dodjeli sredstva zaklade po natječaju „partnerstvo u istraživanjima“ za projekt Napredna integracija obnovljivih izvora.

- **Obnova voznog parka**

Društvo je tijekom 2015. godine, sa ciljem povećanja sigurnosti svojih radnika i drugih sudionika u prometu, te stvaranja uvjeta za normalno obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije i funkcioniranje EES-a organiziralo i provelo obnovu postojećeg zastarjelog voznog parka. U provedenom otvorenom postupku javne nabave nabavljeno je 118 novih vozila za potrebe svih organizacijskih jedinica Društva kojima je zamijenjeno oko 100 vozila prosječne starosti preko 10 godina s više od prosječno 250.000 prijeđenih kilometara, koja više nisu bila sigurna za korištenje i koja su uzrokovala prevelike troškove održavanja i popravaka.

Nabava novih vozila će značajno povećati sigurnost radnika u prometu, izravno utjecati i na učinkovitije odvijanje radnog procesa, smanjenje troškova za održavanje voznog parka, smanjenje troškova goriva te na smanjenje negativnih učinaka na okoliš.

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (*nastavak*)**

2 RAZVOJ I ORGANIZACIJSKI USTROJ DRUŠTVA

Povijesni razvoj društva

Društvo sa sjedištem u Zagrebu, Kupska 4, osnovano je 2. srpnja 2013. godine i upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS) 080517105, OIB 13148821633. Temeljni kapital Društva na dan 7. ožujka 2016. godine iznosi 4.174.712.200 kuna. Društvo obavlja reguliranu djelatnost prijenosa električne energije. Djelatnost obuhvaća kao temeljne poslove - vođenje elektroenergetskog sustava RH, prijenos električne energije, održavanje, razvoj i izgradnja prijenosne mreže radi pouzdane opskrbe korisnika uz minimalne troškove i brige za očuvanje okoliša te pružanje potpore razvoju i funkcioniranju hrvatskog tržišta električne energije, vodeći računa o njegovoj međupovezanosti sa susjednim tržištima električne energije EU i Energetske zajednice. Prethodno navedena djelatnost Društva uspješno je organizirana i obavljana na teritoriju RH u razdoblju nešto manjem od 60 godina kroz više organizacijskih oblika.

Organizacija Društva

Organi Društva su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Društva.

Skupština:

1. Perica Jukić - predsjednik od 12. rujna 2014. godine

Nadzorni odbor:

1. Kažimir Vrankić – član od 1. listopada 2014. godine, predsjednik od 6. listopada 2014. godine
2. Alina Kosek - član od 1. listopada 2014 godine., zamjenica predsjednika od 6. listopada 2014. godine
3. Ante Pavić - član od 1. listopada 2014. godine
4. Denis Geto - član - predstavnik radnika od 1. lipnja 2014. godine
5. Marijan Kalea - neovisni član od 26. kolovoza 2013. godine

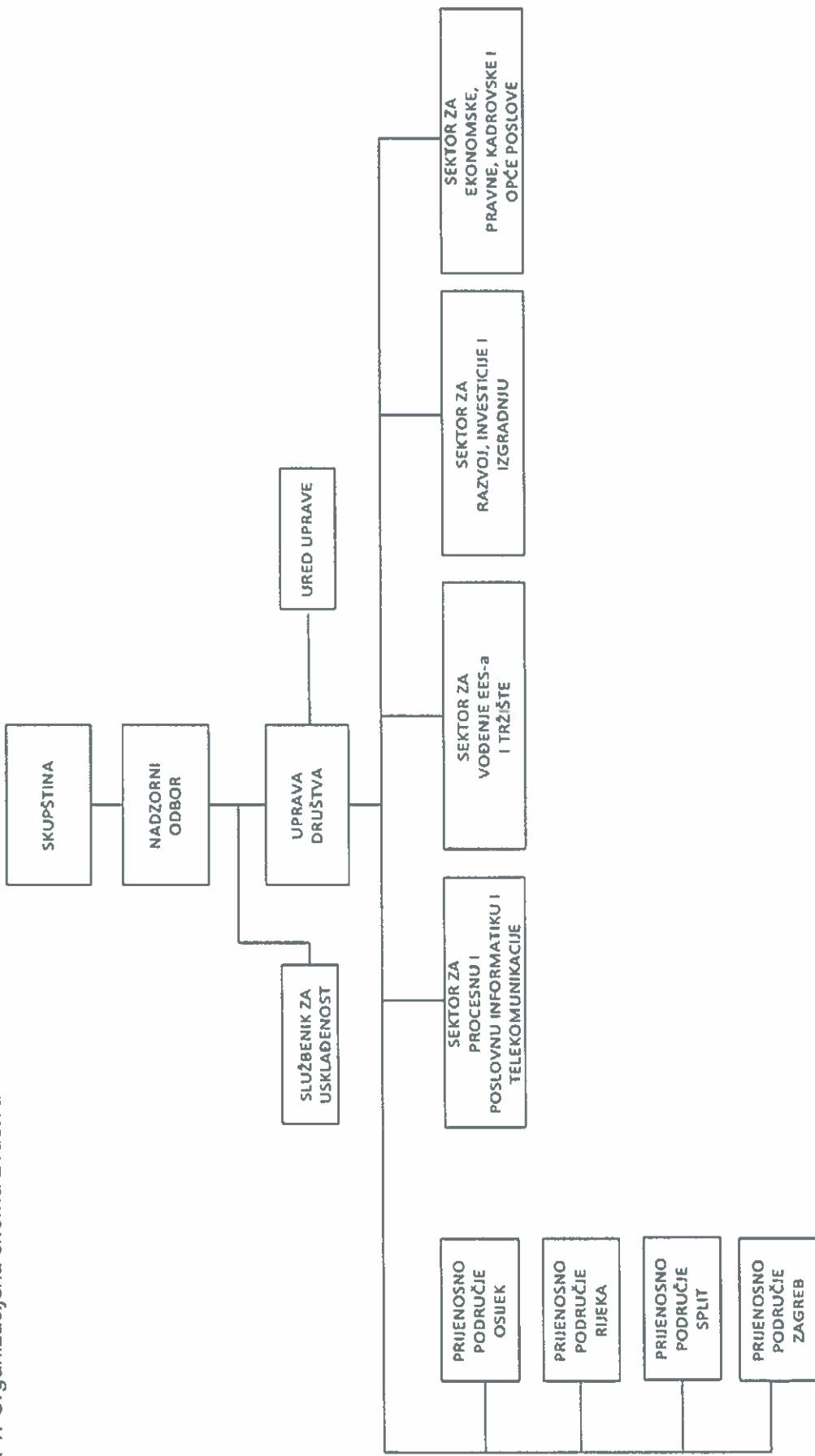
Uprava:

1. Miroslav Mesić - predsjednik Uprave od 2. rujna 2013. godine
2. Zdeslav Čerina - član Uprave od 2. rujna 2013. godine
3. Darko Belić - član Uprave od 2. rujna 2013. godine

Društvo je organizirano funkcionalno po sektorima u sjedištu i područno po prijenosnim područjima kako bi učinkovito obavljalo svoju djelatnost na području cijele RH.

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (nastavak)**

Slika 1. Organizaciona shema Društva

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (nastavak)**

3 REZULTAT POSLOVANJA I FINANCIJSKI POLOŽAJ DRUŠTVA ZA 2015. GODINU

Rezultat poslovanja Društva u 2015. godini prikazan je Izvještajem o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje od 1. siječnja 2015. godine do 31. prosinca 2015. godine, a financijski položaj Izvještajem o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2015. godine. U nastavku su prikazani navedeni izvještaji s iskazanim najvažnijim stavkama.

3.1 REZULTAT POSLOVANJA

Društvo je poslovnu 2015. godinu završilo s dobiti tekuće godine nakon oporezivanja u iznosu 189,68 mil. kuna. Ostvarena dobit u odnosu na prethodnu godinu manja je za 28,5 %. Na smanjene dobiti najviše je utjecalo povećanje troškova nabave pomoćnih usluga i troškova pružanja usluga uravnoteženja sustava koji su oko 30 % veći nego prethodne godine te jednokratni troškovi refinanciranja obveza po Ugovoru o podzajmu.

Poslovne prihode najvećim dijelom čine pružene usluge prijenosa električne energije (83,28 %), prihodi od tržišnih funkcija (12,30 %) i prihodi od priključaka (2,98 %). Ostali poslovni prihodi odnose se na prihode nastale temeljem upotrebe vlastitih proizvoda i usluga, prihode od naplaćenih rezerviranih potraživanja, prihodi od prodaje prethodno rashodovane imovine i druge poslovne prihode.

Glavne stavke poslovnih rashoda čine trošak amortizacije (19,35 %), troškovi osoblja (11,94 %), te iz grupe ostalih poslovnih rashoda troškovi pomoćnih usluga zajedno s troškovima nabave električne energije uravnoteženja (31,44 %) i troškovi gubitaka na mreži prijenosa zajedno s troškovima kompenzaciskog mehanizma EES-a (12,04 %).

Financijski rashodi odnose se na troškove kamata, tečajnih razlika i jednokratne troškove refinanciranja obveza po Ugovoru o podzajmu.

Porez na dobit u iznosu 1,06 mil. kuna odnosi se na troškove koji u prethodnim razdobljima nisu bili porezno priznati (sukladno važećim propisima) te su isti umanjivali poreznu obvezu (prema odredbama MSFI-a bili evidentirani kao odgođena porezna imovina), dok su se u 2015. godini stekli uvjeti da navedeni troškovi postanu porezno priznati sa stajališta poreza na dobit čime se povećava porezna obveza (te smanjuje odgođena porezna imovina).

U tablici 1. prikazan je Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (Račun dobiti i gubitka) s najvažnijim stavkama te usporedba s ostvarenjem u prethodnoj godini.

Tablica 1.: Izvadak iz Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti (u mil. kuna)

Opis	2015	2014	Razlika	15/14
1	2	3	4 (2-3)	5 (2/3)
Prihodi od prodaje i ostali poslovni prihodi	1.630,6	1.560,2	70,4	4,5%
Poslovni rashodi	1.371,6	1.245,4	126,2	10,1%
DOBIT IZ POSLOVANJA	259,0	314,8	-55,8	-17,7%
Financijski prihod	8,7	4,2	4,5	107,1%
Financijski rashod	76,9	53,0	23,9	45,1%
Neto financijski prihodi	-68,2	-48,8	-19,4	39,8%
UKUPNI PRIHODI	1.639,3	1.564,4	74,9	4,8%
UKUPNI RASHODI	1.448,5	1.298,4	150,1	11,6%
Dobit prije poreza	190,8	266,0	-75,2	-28,3%
Porez na dobit	1,1	0,8	0,3	37,5%
DOBIT RAZDOBLJA	189,7	265,2	-75,5	-28,5%

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (nastavak)**

Na temelju navedenih stavki, kao što je prikazano u tablici 2, ostvarena je dobit prije neto financijskih rashoda i tekućeg poreza (EBIT) u iznosu 258,96 mil. kuna, što je u odnosu na 2014. godinu manje za 17,7 %. EBITDA (EBIT bez utjecaja amortizacije), ostvarena je u visini 539,31 mil. kuna, što je u odnosu na 2014. godinu manje za 7,3 %.

Tablica 2: Financijski pokazatelji (u mil. kuna)

Opis	2015	2014
EBIT (dubit prije poreza i neto financijskih rashoda)	258,96	314,79
EBITDA (EBIT bez utjecaja amortizacije)	539,31	581,59
EBITDA marža	33%	37%
EBIT marža	16%	20%
Neto profitna marža	12%	17%

3.2 FINANCIJSKI POLOŽAJ

Financijski položaj Društva prikazan je Izvještajem o financijskom položaju na dan 31. prosinac 2015. godine.

U tablici 3. prikaz je Izvještaja o financijskom položaju (Bilanca) s najvažnijim stavkama te usporedba s ostvarenjem u prethodnoj godini.

Tablica 3. Izvadak iz Izvještaja o financijskom položaju Društva na dan (u mil. kuna)

Opis	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2014.		15/14	
	1	2	3	4	5	6 (2/4)
Dugotrajna imovina	5.282,4	91,3%	5.115,5	88,1%	3,3%	
Kratkotrajna imovina	502,9	8,7%	689,2	11,9%	-27,0%	
Ukupna imovina	5.785,3	100,0%	5.804,7	100,0%	-0,3%	
Kapital i rezerve	4.176,0	72,2%	3.986,6	68,7%	4,8%	
Dugoročne obveze	977,4	16,9%	1.121,9	19,3%	-12,9%	
Kratkoročne obveze	631,9	10,9%	696,2	12,0%	-9,2%	
Ukupno obveze i kapital	5.785,3	100,0%	5.804,7	100,0%	-0,3%	

Vrijednost ukupne imovine na dan 31. prosinca 2015. godine iznosila je 5.785,3 mil. kuna i odnosu na dan 31. prosinca 2014. godine manja je za 19,4 mil. kuna ili 0,3 %.

Dugotrajna imovina, koja iznosi 5.282,4 mil. kuna povećala se za 166,9 mil. kuna kao posljedica investicijskih ulaganja u 2015. godini te joj se udjel u ukupnoj imovini povećao za 3,2 %.

Kratkotrajna imovina iznosi 502,9 mil. kuna i smanjila se u odnosu na prethodnu godinu za 186,3 mil. kuna najvećim dijelom zbog smanjenjem iznosa novca i novčanih ekvivalenta koji su manji za 167,1 mil. kuna. Udjel kratkotrajne imovine u ukupnoj imovini također se smanjio za 3,2 %. Najveći udjel u kratkotrajanoj imovini na dan 31. prosinca 2015. godine imaju nedospjela potraživanja od HEP-ODS-a d.o.o. za naknadu za prijenos električne energije 52,7 % i iznose 265,1 mil. kuna.

Kapital i rezerve, koji pokrivaju 72,2 % ukupne imovine Društva, povećani su za 189,4 mil. kuna zbog ostvarene dobiti u 2015. godini pa je udjel neznatno viši nego u 2014. godini kada je bio 68,7 %.

Temeljni kapital Društva na dan 31. prosinca 2015. godine iznosio je 3.980,8 mil. kuna. Tijekom 2015. godine Društvo je izvršilo upis povećanja temeljnog kapitala u iznosu od 265,0 mil. kuna iz dobiti prethodne godine, dok je u 2016. godini do danas društvo izvršilo povećanje temeljnog kapitala sa osnove unosa imovine HEP-a d.d. (imovina uz autceste) u iznosu od 158,2 mil. kuna

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (nastavak)**

i unosa imovine HEP-a d.d. (poslovne zgrade) u iznosu od 35,7 mil. kuna. Temeljni kapital Društva na dan 7. ožujka 2016. godine iznosi 4.174,7 mil. kuna.

Ukupne obveze iznose 1.609,3 mil. kuna i smanjene su za 208,8 mil. kuna u odnosu na 2014. godinu, pri čemu se njihov se udjel u pasivi smanjio s 31,3 % na 27,7 %. Dugoročne obveze čine 60,7 %, a kratkoročne 39,3 % ukupnih obveza na dan 31. prosinca 2015. godine.

Na temelju pokazatelja izvedenih iz bilančnih podataka može se konstatirati da Društvo ima pokazatelje zaduženosti u skladu sa djelatnosti koju obavlja te da veći dio poslovanja financira vlastitim sredstvima.

Faktor zaduženosti (ukupne obveze / neto dobit i amortizacija) Društva u 2015. godini iznosio je 3,42 godine, na istoj razini kao i prethodne godine, što je pozitivno obzirom da je prema idealnim iskustvenim odnosima, taj faktor iznosi oko 5,00 godina .

4 INVESTICIJE

U 2015. godini investicijska ulaganja u potpunosti su realizirana u odnosu na planirane vrijednosti, i iznosila su ukupno 451,59 mil. kuna. Najveći udio kao i u prethodnoj godini imaju investicijska ulaganja u zamjene i rekonstrukcije postojeće prijenosne infrastrukture te ulaganja u nove kapitalne objekte, odnosno investicijske projekte. Razina ostvarenih ulaganja u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu veća je za 6,6 %, a stupanj ispunjenja Plana investicija je jedan od najboljih u povijesti Društva.

Tablica 4.: Investicijska ulaganja u 2015. godini

Vrsta investicije	31. prosinca 2015.	% udjel	31. prosinca 2014.	% udjel	2015./2014.
1	2	3	4	5	6 (2/4)
Priprema investicija	8.398.967	1,9%	7.919.772	1,9%	6,1%
Zamjene i rekonstrukcije	189.245.741	41,9%	201.250.833	47,5%	-6,0%
Revitalizacije	61.524.982	13,6%	49.925.326	11,8%	23,2%
Sanacije i obnove					
Novi objekti	90.300.780	20,0%	85.784.506	20,2%	5,3%
Ostale investicije	37.881.460	8,4%	35.070.609	8,3%	8,0%
Elektroenergetski uvjeti i priključenje	64.242.659	14,2%	43.768.229	10,3%	46,8%
Ukupno	451.594.588	100,0%	423.719.275	100,0%	6,6%

4.1 NAJZNAČAJNIJI INVESTICIJSKI PROJEKTI

U nastavku su navedeni najznačajniji projekti koji su djelomično ili u cijelosti izvršeni u 2015. godini.

KB 2x110 kV Pehlin – Turnić (ukupna vrijednost ulaganja: 44,59 mil. kuna, obračunato u 2015. godini: 25,54 mil. kn). Energetski kabel 110 kV nabavljen je u prosincu 2012. godine, izvedbeni projekt isporučen je u studenom 2013. godine, a izgradnja kabelske veze 110 kV TS Pehlin - TS Turnić ugovorena je 2014. godine. Izvoditelj je uveden u posao 07. siječnja 2015. godine, s rokom izvršenja od 13 mjeseci od dana uvođenja Izvoditelja u posao. Tijekom realizacije ugovora došlo je do nastupa „više sile“, te je rok za izvršenje ugovornih obveza produžen do 7. svibnja 2016. godine.

DV/KB 2x110 kV / uvod DV 2x110 kV Komolac - Plat u TS Srđ (ukupna vrijednost ulaganja: 10,02 mil. kn, obračunato u 2015.: 5,5 mil. kuna). Uvođenje DV 2x110 kV Plat-Komolac u TS Srđ predstavlja povezani zahvat s izgradnjom TS 110/20 kV Srđ u sklopu kojeg je prethodno izведен kabelski tunel za dovođenje 110 kV kabela do 110 kV GIS postrojenja do priključnog voda. U IV kvartalu 2014. godine temeljem ugovora za nabavu opreme i izvođenje radova započeta je izgradnja DV/KB 2 x 110 kV. Zajedno s izgradnjom reguliraju se imovinsko pravna pitanja.

Građevinski i elektromontažni radovi na izgradnji DV/KB 2x110 kV/ Uvod DV 2x110 kV Plat – Komolac u TS Srđ su završeni u srpnju 2015. godine. Tijekom druge polovine 2015. godine

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (*nastavak*)**

održani su interni pregledi dalekovoda i TS 110/20(10) kV Srđ (GIS 110 kV u nadležnosti HOPS d.o.o.).

Dalekovod i TS Srđ su u pokusnom radu od prosinca 2015. godine, a po završetku rješavanja imovinsko pravnih odnosa organizirat će se tehnički pregledi u svrhu ishodenja uporabnih dozvola.

DV 110kV Delnice - Moravice (ukupna vrijednost ulaganja: 26,27 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 11,61 mil. kn). Dalekovod 110 kV Delnice-Moravice dio je bivšeg voda 110kV Vinodol-Rakitje, koji je izgrađen prije 47 godina. U lošem je stanju na dionici gdje su ugrađeni betonski stupovi (oštećeni), a vodiči su od Cu 150 mm², te je potrebna revitalizacija ovog dijela DV-a. U 2014. godini izrađena je tehnička dokumentacija potrebna za dobivanje lokacijske i građevinske dozvole za rekonstrukciju voda, dok su u 2015. godini ugovoreni i djelomično realizirani radovi na predmetnoj rekonstrukciji.

TS 220/110/35 kV Pehlin – revitalizacija (ukupna vrijednost ulaganja: 75,00 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 7,04 mil kn). Zbog nedostatka prostora za prihvat budućih trafostanica TS 110/20 kV Turnić i TS 110/20 kV Zamet i TS 110/20 kV Mavri i nemogućnosti proširenja postojećeg rasklopog postrojenja 110 kV, u 2012. godini izgradila se zgrada u koju se ugradilo novo GIS 110 kV postrojenje, te se započelo s izgradnjom kabelskih kanala (tunela) za priključak GIS postrojenja u EE sustav. Također su se nabavili potrebni VN kabeli, kao i kompletна sekundarna oprema nadzora, upravljanja, zaštite i mjerena sa staničnim računalom za potrebe novog postrojenja. U 2013. godini završila je izgradnja kabelskih kanala, a u 2014. godini započela je realizacija završne faze projekta izgradnje GIS 110kV postrojenja TS Pehlin koji se odnosi na elektromontažne i građevinske radove na uvođenju VN polja u novosagrađeno postrojenje, što se završnim radovima i ispitivanjima potpuno realiziralo početkom 2015. godine.

U 2015. godini također su se ugovorili i u velikom opsegu realizirali radovi na ugradnji kompleta ormara sekundarne opreme za 220 kV postrojenje TS Pehlin koji su nabavljeni u 2014. godini.

TS Slavonski Brod: revitalizacija (ukupna vrijednost ulaganja: 21,00 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 5,95 mil. kn). Radovi radovi na revitalizaciji su započeli još 2011.godine i izvodili su se planiranom dinamikom, u skladu sa mogućnostima isključenja dijela postrojenja. Do kraja 2016.godine se očekuje završetak cijelokupne revitalizacije transformatorske stanice što podrazumijeva završetak radova na zamjeni VN opreme, zamjenu sustava istosmjernog napajanja te zamjenu sekundarnih sustava.

TS Osijek 1, zamjena energetskih transformatora (ukupna vrijednost ulaganja: 12,30 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 5,25 mil. kn). Do kraja 2016.godine se očekuje završetak cijelokupne revitalizacije transformatorske stanice što podrazumijeva završetak radova na zamjeni VN opreme, zamjenu oba energetska transformatora, zamjenu sustava istosmjernog napajanja te zamjenu sekundarnih sustava.

DV 110 kV Đakovo – Andrijevci (ukupna vrijednost ulaganja: 25,00 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 22,53 mil. kn). Krajem 2012. godine se pristupilo izradi projektne dokumentacije koja je završena do kraja 2013.godine. Početkom 2014. godine se pokrenuo postupak javne nabave za ugovaranje radova, ali zbog dugotrajnog postupka javne nabave i višestrukih žalbi ugovor o predmetnim radovima nije sklopljen do kraja 2014. godine. Radovi su se tijekom 2015. godine izvodili pojačanom dinamikom kako bi se cijelokupni radovi završili u planiranom roku. Završetak radova na dionici Đakovo – Andrijevci se očekuje u prvom kvartalu 2016. godine. Nakon rješavanja imovinsko-pravnih odnosa započet će sa radovima na dionici Andrijevci – S. Brod.

TS 100/35 kV Opuzen – rekonstrukcija (ukupna vrijednost ulaganja: 18,20 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 9,42 mil. kn). Zamjena sklopne opreme, sekundarnih sustava i sustava pomoćnih napajanja. Radovi izvršeni, ishodenja uporabna dozvola.

TS Kraljevac – revitalizacija (ukupna vrijednost ulaganja: 26,00 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 4,73 mil. kn). Nabavljena je primarna i sekundarna oprema, izrađena projektna dokumentacija, rješavani imovinsko pravni odnosi, ishodenje potrebne dozvola. Rekonstrukcija je započela u 2015. godini, sa rokom završetka od 18 mjeseci.

Zamjene energetskog transformatora u TS Konjsko (ukupna vrijednost ulaganja: 20,00 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 8,93 mil. kn). Zamjena sekundarnih sustava i pomoćnog napajanja

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (nastavak)**

- u 2015. godini izrađena projektna dokumentacija i ugovorena isporuka opreme, radovi u razdoblju od 2016. do 2017. godine.

TS Zadar - rekonstrukcija postrojenja (ukupna vrijednost ulaganja: 12,00 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 8,38 mil. kn). Zamjena sklopne opreme, sekundarnih sustava i sustava pomoćnih napajanja. Izrađena projektna dokumentacija, nabavljena sekundarna oprema. Isporuka primarne opreme i početak izvođenja radova u 2016. godini.

TS Medurić - rekonstrukcija postrojenja 110 kV (ukupna vrijednost ulaganja: 47,86 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 6,07 mil. kn). U sklopu II. etape rekonstrukcije postrojenja 110 kV izvršena je zamjena primarne i sekundarne opreme u polju spojnom polju 110 kV te započeta zamjena primarne i sekundarne opreme u vodnim poljima HŽ Novska 2 i Kutina.

TS Rakitje - revitalizacija postrojenja (ukupna vrijednost ulaganja: 54,85 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 4,77 mil. kn). Dovršena je nabava primarne i sekundarne opreme 110 kV. U 2016. godini planirana je izrada izvedbenog projekta za rekonstrukciju postrojenja 110 kV.

TS Kutina 110 kV postrojenje (ukupna vrijednost ulaganja: 80,59 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 17,74 mil. kn). Dovršen je glavni projekt za ugradnju metalom oklopljenog i plinom SF6 izoliranog postrojenja 110 kV, dovršena je nabava ormara sekundarne opreme, ugovorena je rekonstrukcija postrojenja 110 kV, nabavljen je dio opreme i izvršen dio radova.

TS 400/220/110 kV Melina - nabava i ugradnja prekidača 220 kV i ostale opreme (ukupna vrijednost ulaganja: 60,00 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 7,67 mil. kn). S nabavom i ugradnjom prekidača i ostale rasklopne VN opreme započela je rekonstrukcija 220 kV postrojenja u TS Melina, koje zbog dotrajalosti i vanjskih negativnih učinaka više ne ispunjava kriterije pouzdanosti i učinkovitosti. Projekt je započeo u 2011. godini nabavom odvodnika prenapona i dijela prekidača, nastavljen u 2012. i 2013. godini s nabavom ostatka potrebnih prekidača te ugovaranjem nabave kompleta ormara sekundarne opreme, Tijekom 2014. godine se realizirala ugradnja prekidača u transformatorska polja i spojno polje, kao i ugradnja nabavljenih strujnih transformatora te nabava kompleta ormara sekundarne opreme NUZM i dijela visokonaponske opreme potrebne za rekonstrukciju 220 kV i 110 kV rasklopног postrojenja.

U 2015. godini ugovorili su se i u velikom opsegu realizirali radovi na ugradnji kompleta ormara sekundarne opreme za 220 kV i 110 kV postrojenje TS Melina.

Zamjena vodiča na DV-ima 110 kV-radovi i oprema (ukupna vrijednost ulaganja: 4,69 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 4,69 mil. kn). Dovršena je nabava i ugradnja vodiča 110 kV te zaštitnog užeta. Na 2 dvostruka voda: DV 110 kV Mraclin-Resnik I i II (koji imaju zajedničke stupove) na dionici od 12 km ugrađeno je 12*6 km vodiča, te je u istoj duljini promijenjeno i zaštitno uže. Na 2 dvostruka voda DV 110 kV Resnik-TE TO I i II na dionici od 700 m zamijenjeno je 0,7*6 km vodiča i pripadajuće zaštitno uže.

HE-TS Senj - energetski transformator s kutnom regulacijom i regulacijom napona 220/110kV 150MVA, nabava i ugradnja transformatora 110/35kV 20MVA i radovi (ukupna vrijednost ulaganja: 23,41 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 12,62 mil. kn). Zamjena mrežnog transformatora 220/110 kV, 150 MVA zbog starosti (1965. godina) sa mrežnim transformatorom sa kutnom regulacijom i regulacijom napona 220/110 kV, 200 MVA, sa mogućom regulacijom opterećenja transformacije u transformatorskoj staniци, ali i tokova snaga u niže-naponskoj mreži između dvije transformatorske stanice, kako po iznosu tako i smjeru (ovisno dakako i o drugim parametrima mreže). Energetski transformator u HE-TS Senj proizведен je 1969. godine, zbog svoje starosti, kraja životne dobi, loše izolacije i kemijske degradacije ulja zahtijeva plansku zamjenu. Zajedničkom nabavom na razini Društva u 2014. godini ugovorena je i djelomično realizirana nabava i ugradnja navedenih transformatora.

U 2015. godini je u potpunosti realizirana nabava i ugradnja predmetnog transformatora te sva prateća ispitivanja i parametrisiranja.

TE Jertovec - revitalizacija 110 kV postrojenja i sekundarne opreme (ukupna vrijednost ulaganja: 19,60 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 8,01 mil. kn). Završena je nabava mjernih transformatora i ormara sekundarne opreme za zaštitu, upravljanje i telekomunikacije, oprema je ugrađena na lokaciju (bez spajanja), završene su pripreme za novelaciju glavnog projekta i izradu izvedbenog projekta. U 2016. godini planirano je završiti glavni i izvedbeni projekt prema

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA

HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.

U 2015. GODINI (*nastavak*)

nabavljenoj opremi, a njezina ugradnja planirana je od 2017. godine, za kad su planirani i građevinski radovi te revitalizacija 110 kV postrojenja.

Priključak DV 2x110 kV na TS 110/20 kV TS Medulin (ukupna vrijednost ulaganja: 27,38 mil. kn, obračunato u 2015. godini: 5,08 mil. kn). Izgradnja priključnog DV 2x110 kV za TS 110/20 kV Medulin ugovorena je 26. listopad 2015. godine, a Izvoditelj je uveden u posao 03. studenog 2015. godine, s rokom izvršenja od 15 mjeseci od dana uvođenja Izvoditelja u posao. Tijekom 2015. godine izведен je dio građevinskih radova.

4.2 ELEKTROENERGETSKI UVJETI I PRIKLJUČENJA

Priključak bloka C TE Sisak

Ugovorom o priključenju broj 10/10 ugovorne strane (HOPS d.o.o. i HEP-Proizvodnja d.o.o.) uredile su uvjete priključenja kombi kogeneracijskog bloka C na prijenosnu mrežu nazivnog napona 220 kV. Priključak bloka C je definiran rekonstrukcijom RP 220 kV na lokaciji TE Sisak te je radi zadovoljavanja kriterija n-1 RP 220 kV TE Sisak potrebno spojiti na DV 220 kV Mraclin-Prijedor.

Tijekom 2015. godine izvršena je rekonstrukcija RP 220 kV TE Sisak, a za uvod u DV 220 kV Mraclin – Prijedor je proveden postupak nabave opreme i materijala za izgradnju koja je započela u studenom 2015. godine. U 2015. godini blok C je započeo sa pokusnim radom. U 2016. godini se planira ishođenje uporabne dozvole za postrojenje i RP 220 kV TE Sisak.

Priključak VE Ogorje

Ugovorom o priključenju broj 24/12 ugovorne strane (HOPS d.o.o. i Aiolas projekt d.o.o. uredile su uvjete priključenja VE Ogorje na prijenosnu mrežu nazivnog napona 110 kV. Priključak VE je definiran izgradnjom TS 20/110 kV Ogorje koja se priključuje s DV 2 x110 kV Konjsko – Ogorje (jedna trojka) na postojeću TS 400/220/110 kV Konjsko izgradnjom 110 kV vodnog polja.

Tijekom 2015. godine izvršena je izgradnja priključka, obavljen je tehnički pregled i ishođena uporabna dozvola.

BE-TO Univiridas – priključak u TS Županja

U sklopu priključenja TE Viridass Biomas na distribucijsku mrežu, a sukladno obvezi stvaranja tehničkih uvjeta u prijenosnoj 110 kV mreži prema izdanoj PEES, sredinom 2015. godine u TS 110/35 kV Županja ugrađen je novi energetski transformator 110/35 kV, 40 MVA.

5 KADROVI

Društvo je na dan 31.prosinca 2015. godine imalo 1067 radnika, što je 12 radnika više nego na dan 31. prosinca 2014. godine.

Tablica 5.: Usporedba broja radnika u 2015. i 2014. godini

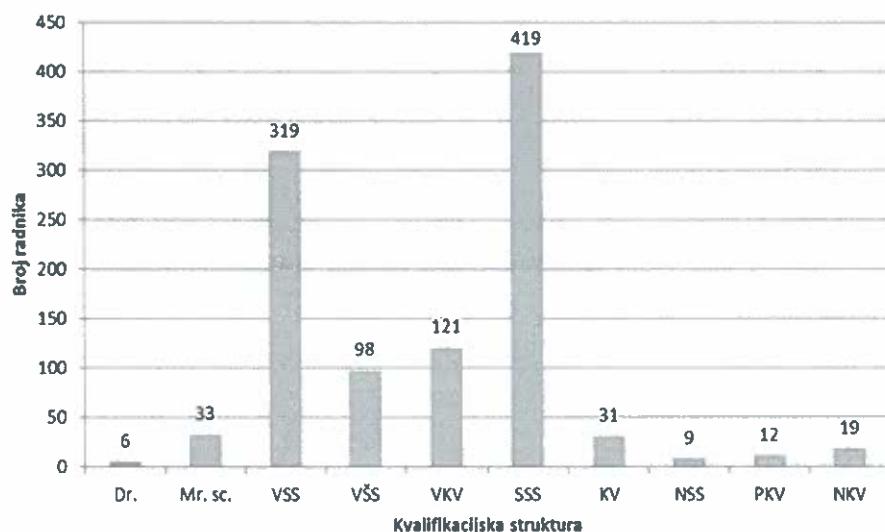
Broj radnika	2015	2014	Razlika
HOPS	1067	1055	12

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (nastavak)**

Tijekom 2015. godine dovršena su zapošljavanja odobrena Planom zapošljavanja za 2014. godinu, te većim dijelom realizirana zapošljavanja odobrena Planom zapošljavanja za 2015. godinu, na temelju kojih je zaposlen ukupno 31 novi radnik i pripravnik sljedeće kvalifikacijske strukture: 12 VSS radnika, 1 VŠS, 2 VKV, 15 SSS i 1 KV radnik. Kvalifikacijska struktura radnika prikazana je na slici 2.

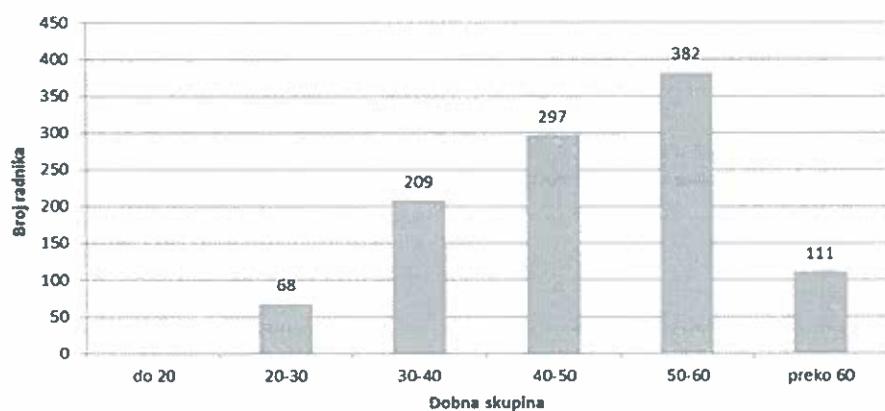
Društvo je tijekom 2015. godine po različitim osnovama napustilo 19 radnika.

Slika 2.: Kvalifikacijska struktura (na dan 31. prosinca 2015. godine)

Prosječna dob radnika Društva na dan 31. prosinca 2015. godine kao što je prikazano na slici 3, iznosila je 47,5 godina, što predstavlja neznatnu razliku u odnosu na 31. prosinca 2014. godine (47,1 godinu). Tijekom 2015. godine u najvećem broju zapošljavani su radnici u dobroj skupini 20 - 30 godina.

Slika 3.: Dobna struktura radnika (na dan 31. prosinca 2015. godine)

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (*nastavak*)**

6 ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST NA RADU

Tijekom 2015. godine, iz područja zaštite na radu, obavljeno je sljedeće:

- osposobljavanje radnika za rad na siguran način,
- sudjelovanje kod inspekcijskih nadzora iz područja zaštite na radu,
- uvođenje u posao vanjskih izvođača radova,
- sudjelovanje na tehničkim pregledima novih i rekonstruiranih objekata,
- preventivni nadzorni obilasci objekata i mesta rada,
- redovni pregledi i ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima,
- zdravstveni pregledi radnika na poslovima s posebnim uvjetima i pri radu s računalom,
- izrada Procjene rizika za cijelo Društvo,
- ostali poslovi u cilju povećanja sigurnosti radnika i postrojenja.

U 2015. godini dogodilo se 13 ozljeda na radu (5 na mjestu rada, 4 na putu do mesta rada i obrnuto i 4 na službenom putu) što je za 3 ozljede manje nego u 2014. godini. Zbog navedenih ozljeda u 2015. godini izgubljeno je 6464 sata, tj. 808 dana što je za 2976 sati ili 372 dana više nego u 2014. godini.

Tijekom 2015. godine, iz područja zaštite od požara, obavljeno je sljedeće:

- pregledi i funkcionalna ispitivanja stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara,
- periodični pregledi te kontrolna ispitivanja vatrogasnih aparata u svim objektima Društva,
- veći broj osposobljavanja radnika za početno gašenje požara,
- izrađeni su Planovi alarmiranja i gašenja u slučaju požara za određeni broj objekata,
- sudjelovanje kod inspekcijskih nadzora iz područja zaštite od požara,
- niz ostalih poslova vezanih uz zaštitu od požara.

Na temelju Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2015. godini, u vremenskom razdoblju ožujak-srpanj 2015. godine provedene su dodatne mjere zaštite od požara u svim prijenosnim područjima te su izvršeni inspekcijski nadzori od strane elektroenergetskih inspektorata i inspektora MUP-a RH.

7 RIZICI U POSLOVANJU

Obveze na temelju Rješenja o izdavanju certifikata

Jedan od glavnih rizika poslovanja s kojim je suočeno Društvo je zadržavanje certifikata kojeg je Hrvatska energetska regulatorna agencija 22. veljače 2016. donijela rješenjem. Prema rješenju Društvo posluje po modelu neovisnog operatora prijenosnog sustava. S obzirom na činjenicu da su u rješenju izrijekom postavljeni uvjeti zadržavanja istog, ako Društvo ne ispuni bilo koju od naloženih radnji iz predmetnog rješenja u krajnjim rokovima kako je utvrđeno, Agencija će donijeti rješenje kojim se oduzima certifikat.

Rizici zakona i regulatornih propisa

Poseban utjecaj na poslovanje Društva imat će izmjene i dopune Zakona o tržištu električne energije kojima je zakonodavac naložio sklapanje ugovora o priključenju s projektima vjetroelektrana koji su prethodno zaključili ugovor o otkupu proizvedene električne energije s HROTE, Zakona o obnovljivim izvorima energije i kogeneracije donesenog u 2015.godini, u primjeni od 2016. godine kojim se uvodi obveza obnovljivih izvora energije za sudjelovanje u EKO bilančnoj grupi koju vodi HROTE, te donošenje ostalih podzakonskih akata kojima će ovo područje biti regulirano: Mrežna pravila hrvatskog elektroenergetskog sustava, Uredba o priključenju na elektroenergetsku mrežu i Pravila o priključenju, Pravilnik o naknadama za priključenje na elektroenergetsku mrežu i povećanje priključne snage, Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava, Metodologija za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA

HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.

U 2015. GODINI (*nastavak*)

Najznačajniji rizici koje Društvu donosi povećanje integracije vjetroelektrana su:

- značajno povećanje troškova poslovanja,
- velika ovisnost troškova poslovanja o kvaliteti predviđanja proizvodnje obnovljivih izvora energije koje će provoditi HROTE,
- neizvjestan trošak (jedinična cijena) tercijarne rezerve za uravnoteženje,
- ograničenost mogućnosti za osiguranje dostaune sekundarne i tercijarne rezerve za uravnoteženje unutar EES RH,
- investicije u potrebna pojačanja prijenosne mreže

Također treba uzeti u obzir i izuzetno značajnu ulogu Agencije u budućem razdoblju s pravom poduzimanja mjera u slučaju neadekvatnog ponašanja energetskih subjekata kao i davanju odobrenja za promjenu tarifnih stavki.

Bitne poslovne odluke i aktivnosti Društva temeljem zakonskih ovlaštenja ovisiti će o suglasnosti Agencije.

Vanjski utjecaji na pogon elektroenergetskog sustava

Na pogon EES-a u smislu izravnog utjecaja na povećanje troškova poslovanja imaju tranziti kroz hrvatsku prijenosnu mrežu koji mogu uzroватi povećane gubitke u prijenosnoj mreži te pomoćne usluge i energija uravnoteženja, posebno imajući u vidu probleme vezane uz obračun i naplatu odstupanja te nedovoljno razvijeno tržište električne energije za uravnoteženje sustava.

Integracija dodatnih obnovljivih izvora energije u hrvatski EES može također značajno utjecati na povećanje troškova pomoćnih usluga i uravnoteženja sustava.

Razdoblja ekstremne suše u regiji jugoistočne Europe mogu značajno podići cijene na regionalnom tržištu električne energije, što može rezultirati povećanjem troškova nabave električne energije za potrebe Društva.

Raspoloživost i cijene električne energije na europskom tržištu i hidrološke okolnosti (dotoci vode)

Cijene električne energije izložene su velikom utjecaju ponude i potražnje i raspoloživih proizvodnih kapaciteta u odnosu na rast potrošnje električne energije. Raspoloživost proizvodnih kapaciteta ima značajan utjecaj, kako na prihode od tržišnih funkcija jer utječe na tokove električne energije i tranzit kroz prijenosnu mrežu, tako i izravno na troškove nabave električne energije za pokriće gubitaka.

Hidrološke okolnosti također značajno utječu na tokove, uvoz-izvoz električne energije, ekstremne klimatološke okolnosti utječu na porast potražnje i raspoloživost elektroenergetskog sustava, a sve zajedno utječe na povezane troškove pogona sustava tijekom godine.

Planiranje i nabava

Pravodobno donošenje i financiranje planova investicija, te trajno praćenje i usklađivanje njihove realizacije predstavljaju temelj učinkovitog razvoja prijenosnog sustava.

Za učinkovito ostvarenje svih planova poslovanja i razvoja, ključnu ulogu ima pravodobna organizacija i provedba postupka javne nabave kojima stoga treba posvetiti posebnu pozornost. Značajni rizik pritom predstavljaju žalbeni postupci koje nije moguće predvidjeti, a koji onemogućavaju planiranu dinamiku realizacije.

Rizik poslovnog okruženja i regulacije

Rizik poslovnog okruženja određen je političkim, gospodarskim i socijalnim uvjetima u državi i regiji, koji utječu na poslovanje i uspješnost poslovanja domaćih poslovnih subjekata. Energetski je sektor podložan posebnoj regulaciji kojom se uređuju način i uvjeti obavljanja djelatnosti, osobito one djelatnosti koje se smatraju prirodnim monopolima.

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (*nastavak*)**

Finansijski rizici

Uprava Društva prati i upravlja finansijskim rizicima (tržišni rizik, kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamata) koji se odnose na poslovanje.

Stagniranje gospodarskog rasta s povećanjem nezaposlenosti na državnoj razini može negativno utjecati na likvidnost putem usporavanja naplate potraživanja od kupaca.

Stanje na finansijskim tržištima globalno i u Hrvatskoj može biti ograničavajući čimbenik za refinanciranje postojećih i osiguranje novih kreditnih aranžmana za financiranje planiranih investicijskih projekata.

Eventualni porast stopa EURIBOR, LIBOR može utjecati na povećanje troškova kamata kod kredita koji nemaju ugovorenu fiksnu kamatnu stopu. Za novo zaduzivanje bitna je i premija rizika države kao i kreditni rejting HEP-a, kao mogućeg osiguravatelja sredstava za investicije Društva, jer utječe na maržu koju finansijske institucije traže iznad visine referentnih kamatnih stopa.

Dugoročni i kratkoročni krediti u najvećem dijelu vezani su za tečaj EUR i USD. U slučaju pada vrijednosti kune očekuju se značajne negativne tečajne razlike koje povećavaju rashode, a pri otplati kredita povećava se odljev novčanih sredstava.

8 CILJEVI DRUŠTVA U BUDUĆEM RAZDOBLJU

Programom rada Uprave Društva utvrđene su glavne smjernice i ciljevi rada u razdoblju 2013.-2017. godine, a na temelju analize stanja u Društvu na početku mandata Uprave utvrđeni su i glavni poslovni ciljevi Društva.

Poslovni ciljevi realizirat će se angažiranjem pretežito vlastitih resursa kao i, tamo gdje to bude neophodno, korištenjem ekspertize vanjskih stručnih i znanstveno – istraživačkih institucija. U nastavku se navode osnovni ciljevi i zadaće Društva u budućem razdoblju.

Pouzdanost i sigurnost prijenosne mreže

- održavanje visokog stupnja pouzdanosti prijenosne mreže kao nacionalne infrastrukture od najvećeg značaja za RH i zadržavanje visoke razine sigurnosti opskrbe električnom energijom na razini hrvatskog prijenosnog sustava. U pogledu pouzdanosti također je značajno i sustavno uklanjanje internih zagušenja u prijenosnoj mreži kroz realizaciju investicija i unapređivanje održavanja, a po potrebi i povezivanje sa prijenosnim sustavima susjednih operatora,
- osiguranje potrebne razine i raspoloživosti interkonekcijskih kapaciteta za pristup drugim tržištima,
- osiguranje pouzdanih dobavnih pravaca, održavanje postojećih i gradnja novih vodova za prijenos električne energije od elektrana do distribucijske mreže, kupaca i reverzibilnih elektrana te uravnoteženja na nacionalnoj razini,
- omogućavanje opsežnog prihvata u elektroenergetski sustav novih elektrana na obnovljive izvore. Zbog znatnog manjka električne energije za regulaciju snage u sustavu, integracija vjetroelektrana u EES u velikoj mjeri ovisi o gradnji novih elektrana „klasične“ tehnologije (termoelektrane i hidroelektrane) za tu namjenu.
- ulaganja u izgradnju nove i revitalizaciju postojeće prijenosne mreže.

Pravodobno ispunjenje uvjeta iz certifikacije

Ispunjene uvjeta Rješenja o izdavanju certifikata Društvu kao neovisnom operatoru prijenosa, grupiranih po područjima i u rokovima do 2018. godine :

1. nabave pomoćnih usluga i energije uravnoteženja,
2. sklapanja preostalih ugovora o korištenju mreže,
3. reguliranje vlasništva nad dijelom poslovnih prostora,
4. razdvajanje telekomunikacijskih sustava.

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (*nastavak*)**

Usklađivanje poslovanja Društva u odnosu na međunarodne obveze prema drugim operatorima sustava u ENTSO-E i pružanje potpore dalnjem razvoju tržišta

- usklađivanje poslovanja Društva s operatorima prijenosnih sustava u ENTSO-E i kontinuirano praćenje usklađenosti vezano uz implementaciju zahtjeva koji proizlaze iz obveza temeljem odredbi relevantnih propisa EU, neposredno ili kroz društva u kojima je Društvo suvlasnik,
- pružanje potpore dalnjem razvoju hrvatskog tržišta električne energije i njegove uspješne integracije u jedinstveno unutarnje tržište električne energije EU i Energetske zajednice vlastitim aktivnostima i korištenjem usluga društava u kojima je Društvo suvlasnik izvan Hrvatske i usluga CROPEX-a.

Prilagodba organizacijske strukture i optimiranje kadrova

- reorganizacija Društva u skladu s novim propisima i kontinuirano prilagođavanje poslovanja uvjetima u dinamičnom okruženju energetskih djelatnosti, kako organizacijskom, tako i kadrovskom strukturu. Za to je potrebno omogućiti kontinuirano zapošljavanje odgovarajućih profila stručnih radnika i stručno osposobljavanje dovoljnog broja radnika, kako bi Društvo na visokoj stručnoj, profesionalnoj i poslovnoj razini moglo obavljati svoje zadaće i izvršavati obveze na nacionalnoj i međunarodnoj razini,
- podizanje kvalifikacijske strukture radnika i trajno osposobljavanje i usavršavanje radnika sa ciljem povećanja sposobnosti i učinkovitosti.

Optimiranje troškova poslovanja i povećanje učinkovitosti

- analiza relevantnih troškova poslovanja alociranih na usluge koje Društvo pruža sa ciljem detaljnog praćenja strukture troškova prijenosne djelatnosti. Uštede u nabavi materijala okupnjavanjem postupaka nabave, uvođenjem centralizirane nabave i smanjenje udjela vanjskih usluga,
- analiza i optimizacija poslovnih procesa zbog smanjenja troškova i povećanja produktivnosti rada.

Jačanje finansijske stabilnosti

- povećanje i ubrzanje stupnja naplate potraživanja od kupaca električne energije.
- produljenje ročnosti ukupnog duga (kratkoročni, dugoročni krediti i vrijednosni papiri) radi smanjenja godišnje otplate duga.
- plaćanje dobavljačima u roku dospijeća.

Prepoznatljivost aktivnosti i rezultata Društva u javnosti

- definiranje komunikacijske strategije s ciljem informiranja opće i stručne javnosti o aktivnostima i rezultatima Društva.

9 ZAKLJUČAK

Temeljem navedenog vidljivo je da je Društvo u 2015. godini uspješno ispunilo svoje zakonom propisane zadaće i obveze, međunarodne obveze te ciljeve i zadatke postavljene Programom rada Uprave Društva za razdoblje 2013. - 2017. godine.

Za ocijenu poslovanja, odnosno za provođenje mjera i aktivnosti, na temelju utvrđenih poslovnih ciljeva u 2015. godini te daljnji razvoj Društva u budućnosti, važno je istaknuti sljedeće bitne aktivnosti tijekom godine i događaje nakon isteka poslovne 2015. godine:

- dobivanje Rješenja o izdavanju certifikata kao neovisnom operatoru prijenosnog sustava uz obvezujuće radnje u krajnjim rokovima kako je utvrđeno istim,
- novi zakonodavni okvir (Zakon o tržištu električne energije i Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji) i pripadajući podzakonski akti,
- izrada i donošenje Desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže 2016. - 2025. godine s detaljnom razradom za početno trogodišnje i jednogodišnje razdoblje (u tijeku je odobravanja istog od strane Agencije).

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA
HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
U 2015. GODINI (*nastavak*)**

Poslovanje i razvoj Društva kontinuirano se prilagođava postavljenim ciljevima i zadaćama uvjetovanim zahtjevima korisnika mreže, zakonodavnim i regulatornim okvirima te regionalnom i europskom okruženju.

Prilikom određivanja optimalnog razvoja prijenosne infrastrukture u budućem razdoblju posebnu pažnju kao i do sada Društvo će usmjeriti prema:

- postizanju zadovoljavajuće sigurnosti opskrbe kupaca na teritoriju RH,
- postizanju zadovoljavajuće pouzdanosti, raspoloživosti i dostatnosti hrvatske prijenosne mreže za nesmetano odvijanje aktivnosti svih sudionika na tržištu električne energije (proizvođača, trgovaca i opskrbljivača, te drugih subjekata),
- omogućavanju priključka novih korisnika na prijenosnu mrežu pod jednakim, razvidnim i ne diskriminirajućim uvjetima,
- kontroliranoj integraciji obnovljivih izvora energije u prijenosni sustav,
- definiranju konfiguracije prijenosne mreže u budućim vremenskim presjecima koja će biti dovoljno elastična da omogući ispunjenje prethodno navedenih zahtjeva u što većem rasponu djelovanja nesigurnih utjecajnih faktora.

U cilju nastavka poslovne uspješnosti u kontinuitetu, Uprava Društva nastaviti će s odgovornim i sustavnim upravljanjem poslovanjem i rizicima, na način da se održi visoki stupanj pouzdanosti prijenosne mreže kao nacionalne infrastrukture od najvećeg značaja za RH i visoka razina sigurnosti opskrbe električnom energijom na razini hrvatskog prijenosnog sustava, troškovi poslovanja i održavanja drže na opravданoj razini kao i da se kontinuiranim investicijskim ulaganjima osigura pravodoban razvoj prijenosne mreže.

PREDSJEDNIK UPRAVE

Mesić M.

dr.sc. Miroslav Mesić, dipl.ing.el.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Izjava o odgovornosti Uprave

Izjava o odgovornosti Uprave

Uprava društva Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb, Kupska 4, (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji finansijski izvještaji za 2015. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije tako da pružaju istinit i vjeran prikaz finansijskog stanja, rezultata poslovanja, promjena kapitala i novčanih tijekova Društva za to razdoblje. Društvo zasebno priprema i izdaje godišnje izvješće u skladu sa zakonskim i regulatornim odredbama.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila finansijske izvještaje pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja Društva.

Pri izradi finansijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda finansijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u finansijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu finansijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati finansijski položaj i rezultate poslovanja Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se sprječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisali za i u ime Uprave:

Darko Belić
Član Uprave

Miroslav Mesić
Predsjednik Uprave

HOPS
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.
Kupska 4, Zagreb

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.

Kupska 4
10 000 Zagreb
Republika Hrvatska
12. travnja 2016.

Izvješće neovisnog revizora vlasniku društva Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.

Obavili smo reviziju priloženih odvojenih finansijskih izvještaja društva Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. ("Društvo"), koji obuhvaćaju izvještaj o finansijskom položaju na 31. prosinca 2015., izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama u glavnici i novčanom toku za tada završenu godinu te sažetak značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju tih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o tim finansijskim izvještajima temeljeno na našoj reviziji. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima i planiramo te obavimo reviziju kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobivanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci ovise o revizorovoј prosudbi, kao i o procjeni rizika značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja uslijed prijevare ili pogreške. U stvaranju tih procjena rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja subjekta, kako bi se oblikovali revizijski postupci koji su primjereni u okolnostima, ali ne i za namjenu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola subjekta. Revizija također uključuje ocjenjivanje primjerenoſti primjenjenih računovodstvenih politika i razumnosti računovodstvenih procjena koje je stvorila Uprava, kao i ocjenjivanje cjelokupne prezentacije finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, odvojeni finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, nekonsolidirani finansijski položaj Društva na 31. prosinca 2015. godine, njegovu nekonsolidiranu finansijsku uspješnost i njegove nekonsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije.

Izvješće neovisnog revizora vlasniku društva Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. (nastavak)

Ostale zakonske i regulatorne obveze

Sukladno zakonskim i regulatornim zahtjevima primjenjivim na izvještajna razdoblja do 31. prosinca 2015., Uprava Društva sastavila je godišnje izvješće, prikazano na stranicama 1 do 20. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje i sadržaj godišnjeg izvješća u skladu sa zahtjevima članka 18 Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07, 54/13, 121/14). Naša je odgovornost izvijestiti o usklađenosti informacija iz godišnjeg izvješća s finansijskim izvještajima, na osnovi procedura koje smo smatrali prikladnima na osnovi članka 17 Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07, 54/13, 121/14). Informacije iz godišnjeg izvješća usklađene su s finansijskim izvještajima prikazanim na stranicama 24 do 85.

KPMG Croatia d.o.o.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlašteni revizori

Eurotower, 17. kat

Ivana Lučića 2a

10000 Zagreb

Hrvatska

12. travnja 2016.

K P M G Croatia

d.o.o. za reviziju

Eurotower, 17. kat

Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb

Ujmezi za KPMG Croatia d.o.o. za reviziju:

Domagoj Hrkać

Direktor, Hrvatski ovlašteni revizor

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu završenu 31. prosinca

(u tisućama kuna)	Bilješke	2015.	2014.
Prihodi od prodaje - povezana društva	7,33	1.416.401	1.298.833
Prihodi od prodaje - izvan Grupe	7	185.657	239.567
Ostali poslovni prihodi - povezana društva	33	4.768	4.988
Ostali poslovni prihodi - izvan Grupe	8	23.796	16.796
		1.630.622	1.560.184
Utrošeni materijal i rezervni dijelovi	9	(21.507)	(19.396)
Troškovi usluga	10	(142.296)	(148.402)
Troškovi osoblja	11	(172.935)	(164.340)
Trošak amortizacije	16,17	(280.349)	(266.803)
Troškovi pomoćnih usluga sustava	33	(326.121)	(266.680)
Troškovi gubitaka na mreži prijenosa	33	(174.438)	(159.779)
Troškovi nabavke električne energije uravnoteženja	33	(129.312)	(78.306)
Ostali troškovi - povezana društva	33	(52.500)	(62.452)
Ostali poslovni rashodi	12	(72.207)	(79.240)
		(1.371.665)	(1.245.398)
Dobit iz poslovanja		258.957	314.786
Financijski prihodi	13	8.693	4.243
Financijski rashodi	14	(76.898)	(53.074)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti		(68.205)	(48.831)
Dobit prije oporezivanja		190.752	265.955
Tekući porez	15	(1.062)	(750)
Dobit tekuće godine		189.690	265.205
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit		189.690	265.205

Priložene bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Izvještaj o finansijskom položaju

Na dan

(u tisućama kuna)	Bilješka	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
IMOVINA			
Nematerijalna imovina	16	22.485	18.341
Nekretnine, postrojenja i oprema	17	5.177.910	5.014.310
Predujmovi za materijalnu imovinu	18	5.371	4.653
Ulaganje u nekretnine	19	10.747	10.747
Ulaganje u povezana društva	20	41.753	41.482
Potraživanja od prodaje stanova	21	2.804	3.618
Odgođena porezna imovina	15	21.315	22.377
Ukupna dugotrajna imovina		5.282.385	5.115.528
Zalihe	22	15.990	17.808
Potraživanja od kupaca	23	45.608	26.977
Potraživanja od povezanih društava	33	276.403	295.814
Potraživanje za porez na dobit		77.519	59.116
Ostala kratkotrajna imovina	24	4.054	39.748
Kratkotrajna finansijska imovina	25	31.034	30.259
Novac i novčani ekvivalenti	26	52.368	219.452
Ukupna kratkotrajna imovina		502.976	689.174
UKUPNA AKTIVA		5.785.361	5.804.702
KAPITAL I OBVEZE			
Osnivački kapital	27	3.980.801	3.715.801
Rezerve	27	5.523	5.523
Zadržana dobit		189.690	265.205
Ukupna glavnica		4.176.014	3.986.529
Podzajam povezanih društava	28	843.131	984.678
Rezerviranja	29	58.722	58.467
Ostale dugoročne obveze	30	75.550	78.773
Ukupne dugoročne obveze		977.403	1.121.918
Podzajam povezanih društava	28	132.093	138.283
Rezerviranja	29	2.749	959
Obveze prema dobavljačima	31	191.276	190.634
Obveze prema povezanim društvima	33	260.727	273.582
Ostale kratkoročne obveze	32	45.099	92.797
Ukupne kratkoročne obveze		631.944	696.255
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		5.785.361	5.804.702

Priložene bilješke sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Izvještaj o promjenama u glavnici

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(u tisućama kuna)	Osnivački kapital	Rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2014.	3.366.921	5.523	348.881	3.721.325
Isplata dobiti HEP d.d.	-	-	(1)	(1)
Prijenos reinvestirane dobiti u kapital	348.880	-	(348.880)	-
Dobit tekuće godine	-	-	265.205	265.205
Stanje 31. prosinca 2014.	3.715.801	5.523	265.205	3.986.529
Isplata dobiti HEP d.d.	-	-	(205)	(205)
Prijenos reinvestirane dobiti u kapital	265.000	-	(265.000)	-
Dobit tekuće godine	-	-	189.690	189.690
Stanje 31. prosinca 2015.	3.980.801	5.523	189.690	4.176.014

Uprava Društva je uz suglasnost Nadzornog odbora donijela odluku o reinvestiranju dobiti za 2015. godinu u svrhu kapitalnih ulaganja. Sukladno važećoj poreznoj regulativi, Društvo je priznalo iznos reinvestirane dobiti kao poreznu olakšicu poreza na dobit što je rezultiralo umanjenjem tekućeg poreza na dobit. Tijekom 2016. godine će biti registrirano povećanje temeljnog kapitala Društva u iznosu reinvestirane dobiti umanjene za poreznu obvezu. Sukladno gore navedenom neto dobit 2015. godine u iznosu od 189.680 tisuća kuna, nije raspoloživa za isplatu vlasniku.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Izvještaj o novčanom toku

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

(u tisućama kuna)

2015.

2014.

Neto dobit poslovne godine	189.690	265.205
<i>Usklađenja:</i>		
Tekući porez	1.062	750
Amortizacija	280.349	266.803
Povećanje rezerviranja	2.045	16.231
Neto gubitak iz finansijskih aktivnosti	68.205	48.831
Knjigovodstvena vrijednost rashodovane imovine	3.503	6.129
Povećanje ispravka vrijednosti zaliha	10	485
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca, neto	11.108	6.427
Inventurni viškovi	-	(799)
Promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	-	711
Novčani tijek ostvaren u poslovnim aktivnostima prije promjena u obrtnom kapitalu	555.972	610.773
(Povećanje) / smanjenje potraživanja od kupaca	(28.840)	46.050
Smanjenje / (povećanje) potraživanja od povezanih društava	24.023	(16.241)
Smanjenje / (povećanje) ostalih potraživanja	34.919	(52.887)
Smanjenje / (povećanje) zaliha	1.808	(8.120)
(Smanjenje) / povećanje obveza prema dobavljačima	497	(41.014)
(Smanjenje) / povećanje obveza prema povezanim društvima	(43.969)	103.978
(Smanjenje) / povećanje ostalih obveza	(52.182)	48.843
Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti	492.228	678.826
Primljene kamate	2.546	3.423
Plaćeni porez na dobit	(18.403)	(12.556)
Primljene dividende	636	-
Smanjenje potraživanja za prodane stanove	814	403
Povećanje predujmova za materijalnu imovinu	(718)	(3.207)
Udjel u povezanim društvima	(271)	(6.937)
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(451.596)	(423.721)
Novčani tijekovi korišteni u aktivnostima ulaganja	(466.992)	(442.595)
Smanjenje obveza po podzajmu od povezanog društva	(148.849)	(91.866)
Smanjenje ostalih finansijskih obveza	-	(5.837)
Isplata dividende vlasniku	(205)	(1)
Plaćene kamate	(43.266)	(48.853)
Novčani tijekovi iz finansijskih aktivnosti	(192.320)	(146.557)
Neto(smanjenje)/ povećanje novčanih sredstava	(167.084)	102.230
Novac i novčani ekvivalenti, početak godine	219.452	117.222
Novac i novčani ekvivalenti, kraj godine	52.368	219.452

Priložene bilješke sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

1. OPĆENITO

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb ("Društvo") je društvo s ograničenom odgovornošću osnovano u Republici Hrvatskoj u 2005. godini. Osnivač Društva i jedini vlasnik je Hrvatska elektroprivreda d.d. ("Matica" ili "HEP d.d."), u vlasništvu Republike Hrvatske. Društvo je registrirano kod Trgovačkog suda u Zagrebu, Republika Hrvatska (matični broj 01924427). Na dan 31. prosinca 2015. godine Društvo je prosječno imalo 1.061 zaposlenih (2014: 1.027 zaposlenih).

Društvo je registrirano za prijenos električne energije, a usluge prijenosa je do 30. lipnja 2013. godine obavljalo isključivo za Maticu HEP d.d. Društvo je započelo s poslovanjem 4. travnja 2005. godine kao pravni slijednik HEP Prijenosa d.o.o. i HNOSIT-a d.o.o.

Društvo je osnovano u skladu s odredbama energetskih propisa. Prema zakonskim odredbama Hrvatska elektroprivreda d.d. restrukturirala je svoje djelatnosti na način da su organizirana zasebna trgovačka društva za proizvodnju električne energije, prijenos električne energije, distribuciju električne energije, vođenje energetskog sektora, upravljanje tržištem električne energije te za distribuciju plina i toplinske energije, koja su započela s poslovanjem 1. srpnja 2002. godine.

Društvo ima određene poslovne odnose sa ostalim društvima unutar HEP Grupe. Odnosi s povezanim stranama navedeni su u bilješci 33.

Na dan 31. prosinca 2015. godine članice HEP Grupe su sljedeća ovisna društva:

Članice Grupe	Zemlja	Osnovna djelatnost
HEP - Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	Proizvodnja električne energije i topline
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.	Hrvatska	Prijenos električne energije
HEP- Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	Distribucija električne energije
HEP Opskrba d.o.o.	Hrvatska	Opskrba električnom energijom
HEP – Toplinarstvo d.o.o.	Hrvatska	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP – Plin d.o.o.	Hrvatska	Distribucija plina
TE Plomin d.o.o.	Hrvatska	Proizvodnja električne energije
APO d.o.o., usluge zaštite okoliša	Hrvatska	Usluge zaštite okoliša i poslovi s radioaktivnim otpadom
HEP ESCO d.o.o.	Hrvatska	Financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	BiH	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP – Odmor i rekreacija d.o.o.	Hrvatska	Usluge odmora i rekreacije
HEP NOC Velika	Hrvatska	Usluge smještaja i školovanja
HEP – Obnovljivi izvori energije d.o.o.	Hrvatska	Proizvodnja električne energije
HEP –Trgovina d.o.o.	Hrvatska	Trgovina električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP – Trgovina d.o.o. Brežice	Slovenija	Trgovanje električnom energijom
HEP – Magyarorszag Energia KFT	Mađarska	Trgovanje električnom energijom
HEP– Trade d.o.o. Mostar	BiH	Trgovanje električnom energijom
HEP– Trade d.o.o. Beograd	R Srbija	Trgovanje električnom energijom
Program Sava d.o.o.	Hrvatska	Prostorno uređenje, projektiranje, građenje i nadzor

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

1. OPĆENITO (*nastavak*)

Zakoni o reguliranju energetskih djelatnosti

Hrvatski sabor je 3. prosinca 2004. godine donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energiji, Zakon o tržištu električne energije i Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti.

30. travnja 2012. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o visini tarifnih stavki u tarifnom sustavu za prijenos električne energije bez visine tarifnih stavki te se iste primjenjuju od 1. svibnja 2012. godine.

Prema novim zakonskim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama zakona o tržištu električne energije, HEP d.d. je restrukturirao svoje poslovanje osnivanjem zasebnih trgovачkih društava, poslovnih subjekata za proizvodnju električne energije, prijenos električne energije, distribuciju električne energije, trgovanje električnom energijom. HEP d.d. je uskladio organizaciju Grupe sukladno izmijenjenim zakonima.

U ožujku 2013. godine donesen je novi Zakon o tržištu električne energije kojim je određeno daljnje restrukturiranje HEP Grupe i usklađivanje poslovanja sa smjernicama i direktivama Europske unije.

U skladu s odredbama Zakona o tržištu električne energije („Zakon“), Hrvatska elektroprivreda d.d., kao vladajuće društvo unutar vertikalno integriranog subjekta i vlasnik prijenosnog sustava, obvezna je provesti razdvajanje operatora prijenosnog sustava te poduzeti sve aktivnosti za ispunjenje zahtjeva za razdvajanjem operatora prijenosnog sustava u cilju certificiranja operatora prijenosnog sustava.

Skupština Hrvatske elektroprivrede d.d. je 9. travnja 2013. godine donijela odluku o razdvajanju operatora prijenosnog sustava po modelu „neovisnog operatora prijenosa“, temeljem članka 18., stavka 1., Zakona.

Društvo je u 2015. godini podnijelo zahtjev za certificiranjem koje, u skladu sa Zakonom, provodi Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje u tekstu HERA). Uz zahtjev priložena je i dokumentacija kojom se dokazuje da je provedeno učinkovito razdvajanje od HEP d.d. i ostalih povezanih društava koja prema definiciji iz Zakona čine vertikalno integrirani subjekt, uključujući neovisnost cjelokupne upravljačke strukture Društva, te da posjeduje sve ljudske, tehničke, fizičke i finansijske resurse za obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije kao i ispunjavanje drugih zakonom propisanih obveza.

HERA je 22. veljače 2016. godine izdala Rješenje o izdavanju certifikata kojem je Društvu izdan certifikat kao neovisnom operatoru prijenosa.

Imovina

Tijekom procesa restrukturiranja (2002.- 2012.) sve nekretnine, postrojenja i oprema te nematerijalna imovina iznajmljeni su od HEP d.d. povezanim društвima po knjigovodstvenoj vrijednosti. Najmoći nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalna imovina bili su klasificirani kao finansijski najmovi jer je najmoprimac prihvјao gotovo sve dobrobiti i rizike vlasništva. Rok povrata najma bio je jednak preostalom amortizacijskom vijeku iznajmljene imovine.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

1. OPĆENITO (nastavak)

Imovina (nastavak)

Obveze temeljem najma u Društvu bile su iskazane u okviru dugoročnih obveza. Najmovi su nosili kamatu do visine do koje je HEP d.d. pribavio sredstva za financiranje predmetnih sredstava iz vanjskih izvora te je na taj način obračunata vrijednost najmova u najvećoj mjeri bila jednaka fer vrijednosti.

Na dan 31.12.2012. godine s Društvom je raskinut najam nekretnina, postrojenja i opreme u visini imovine koja je sukladno odredbama Zakona o tržištu električne energije nužna za obavljanje djelatnosti prijenosa. Tijekom 2013. godine najam je raskinut u potpunosti.

U skladu s odredbama Zakona o tržištu električne energije, HEP d.d. 2013. godine dokapitalizirao je Društvo unosom stvari u iznosu 246.852 tisuće kuna i prava u iznosu 3.120.049 tisuća kuna u temeljni kapital Društva te je isti povećan s iznosa od 20 tisuća kuna na 3.366.921 tisuću kuna. Za nekretnine koje nisu imale uvjete za unos u temeljni kapital HEP d.d. povećao je kapitalne rezerve Društva za 5.483 tisuće kuna.

Organi Društva

Skupština Društva

Skupštinu Društva čini osnivač društva putem svog zastupnika:

Perica Jukić	Predsjednik	od 12. rujna 2014. godine
--------------	-------------	---------------------------

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora u 2015. godini

Kažimir Vrankić	Predsjednik	od 1. listopada 2014. godine
Alina Kosek	Član	od 1. listopada 2014. godine
Ante Pavić	Član	od 1. listopada 2014. godine
Denis Geto	Član (predstavnik)	od 21. svibnja 2014. godine
Marijan Kalea	Član	od 26. kolovoza 2013. godine

Uprava u 2015. godini

Miroslav Mesić	Predsjednik	od 2. rujna 2013. godine
Zdeslav Čerina	Član	od 2. rujna 2013. godine
Darko Belić	Član	od 2. rujna 2013. godine

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

2. OSNOVE PRIPREME

(i) Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenima od strane Europske unije ("MSFI"). Društvo ne priprema konsolidirane finansijske izvještaje budući da koristi izuzeće prema Međunarodnom računovodstvenom standardu ("MRS") 27 Konsolidirani i pojedinačni finansijski izvještaji jer je Društvo u cijelosti ovisno društvo Hrvatska elektroprivreda d.d., društva registriranog u Zagrebu, Hrvatska. HEP d.d. priprema finansijske izvještaje koji uključuju konsolidirane finansijske izvještaje pripremljene u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava na dan 12. travnja 2016. godine.

(ii) Osnove mjerena

Finansijski izvještaji pripremljeni su na načelu povijesnog troška, izuzev ulaganja u nekretnine koje je iskazano po fer vrijednosti. Metode korištene za mjerjenje fer vrijednosti objašnjene su u bilješci 6.

Finansijski izvještaji sastavljeni su pod pretpostavkom neograničenog nastavka poslovanja.

(iii) Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Finansijski izvještaji pripremljeni su u hrvatskoj valuti, kuni (kn), koja je također funkcionalna valuta, zaokruženo na najbližu tisuću.

(iv) Korištenje procjena i prosudbi

Priprema finansijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtjeva od Uprave stvaranje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iznosa objavljenih za imovinu i obveze, prihode i troškove. Procjene i uz njih vezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i raznim ostalim čimbenicima, za koje se smatra da su razumno u danim okolnostima, rezultat kojih čini polazište za stvaranje procjena o vrijednosti imovine i obveza, koje se ne mogu dobiti iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od takvih procjena.

Spomenute procjene i uz njih vezane pretpostavke predmet su redovitog pregleda. Utjecaj korekcije procjene priznaje se u razdoblju u kojem je procjena korigirana ukoliko korekcija utječe samo na razdoblje u kojem je napravljena ili u razdoblju u kojem je napravljena korekcija i budućim razdobljima ukoliko korekcija utječe na tekuće i buduća razdoblja.

Prosudbe koje je Uprava napravila u primjeni MSFI, a koje imaju značajan utjecaj na finansijske izvještaje i prosudbe kod kojih je rizik da će doći do materijalno značajnih korekcija u idućoj godini visok, navedene su u bilješci 5.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih finansijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane od strane Društva za sva razdoblja uključena u ove izvještaje.

3.1. Priznavanje prihoda

Društvo je za prvih šest mjeseci 2013. godine priznavalo prihode u visini naknade od Matice HEP d.d. Naknade se temelje na energetskim podacima ostvarene prodaje kupcima i iznosima tarifnih stavki prema Tarifnom sustavu za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki; Tarifnom sustavu za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki i Tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki. Visina prihoda temelji se na Odluci Vlade RH o visini tarifnih stavki iz lipnja 2008. godine. Od 1. svibnja 2012. godine na snagu je stupila Odluka Vlade RH kojom su definirani novi iznosi navedenih tarifnih stavki .

U razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2013. godine Društvo je priznavalo prihode u visini naknade od HEP ODS d.o.o. i naknade od kupaca priključenih izravno na prijenosnu mrežu. Naknade se temelje na energetskim podacima ostvarene prodaje kupcima, Tarifnom sustavu za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki i Odluci Vlade RH o visini tarifnih stavki u Tarifnom sustavu za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki kojom su definirani iznosi gore navedenih tarifnih stavki. Društvo na isti način priznaje prihode i tijekom 2014. i 2015. godine.

Prihod od ITC sporazuma

Društvo, kao Operator prijenosnog sustava (Transmission System Operator), potpisnik je ITC sporazuma (ITC Clearing and Settlement Agreement) temeljem kojeg ostvaruje prihod kao naknadu za pokriće troškova nastalih uslijed tranzita električne energije. Prihodi od ITC mehanizma određuju se na bazi metodologije utvrđene od strane ETSO (European Transmission System Operators), a prema Uredbi 1228/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o uvjetima pristupa mreži za prekograničnu razmjenu električne energije.

Prihod od prekograničnog prijenosnog kapaciteta

Društvo ostvaruje prihod od dodjele prekograničnog prijenosnog kapaciteta sukladno „Pravilniku o dodjeli i korištenju prekograničnog prijenosnog kapaciteta“.

Prihod od električne energije uravnoteženja

Društvo prihode od električne energije uravnoteženja ostvaruje prodajom električne energije uravnoteženja subjektima odgovornima za odstupanje (SOZO) sukladno važećim Pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava i Ugovorom o međusobnim odnosima (potpisnik društvo i ostala društva HEP grupe) u razdoblju do 1. srpnja 2013. godine, a nakon 1. srpnja 2013. godine u skladu s Dodatkom 1. do 5. Ugovora za pružanje pomoćnih usluga potpisanim s HEP Proizvodnjom d.o.o.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.1. Priznavanje prihoda (nastavak)

Prihodi od naknada za priključenje

Do 1. siječnja 2010. godine naknade primljene od kupaca, tj. naknade za priključenje, razgraničavale su se kroz očekivani vijek uporabe imovine, što je politika koja se još uvijek primjenjuje na naknade za priključenje primljene prije 1. siječnja 2010. godine.

Društvo je s 1. siječnjem 2010. godine usvojilo tumačenje IFRIC 18 „Prijenos imovine s kupaca“, što je u skladu s hrvatskim propisima. Tumačenje IFRIC 18 razjašnjava zahteve utvrđene MSFI-jevima u pogledu načina obračuna ugovora po kojima subjekt od kupca dobiva neku stavku nekretnine, postrojenja i opreme ili novac za njihovu izgradnju, a koju zauzvrat koristi za priključenje kupca na mrežu ili da bi kupcu omogućio stalni pristup isporuci dobara, odnosno usluga. Kad neki predmet nekretnine, postrojenja i opreme prenesen s kupca udovoljava definiciji imovine, Društvo ga je dužno iskazati u svojim finansijskim izvještajima.

Naknade primljene od kupaca za priključenje od 1. srpnja 2009. godine knjiže se kao prihod, u iznosu novca koji je primljen od kupca, u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi sastoje se od prihoda od kamata na investirana sredstva, promjene fer vrijednosti finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka te dobitaka od tečajnih razlika. Prihod od kamate priznaje se u trenutku kada nastaje, koristeći metodu efektivne kamatne stope. Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.2. Transakcije i stanja u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama izražene su u funkcionalnoj valuti upotrebom tečajne liste važeće na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze izražene u stranoj valuti na datum izvještavanja preračunate su u funkcionalnu valutu upotrebom tečajne liste važeće na datum izvještavanja. Dobici ili gubici od tečajnih razlika koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija te iz preračuna monetarne imovine i obveza denominiranih u stranim valutama, priznaju se u dobit ili gubitak.

Nemonetarna imovina i stavke koje se mijere po povijesnom trošku strane valute ne preračunavaju se po novim tečajevima. Nemonetarna imovina i obveze denominirane u stranoj valuti prikazane prema povijesnom trošku, preračunate su u funkcionalnu valutu upotrebom tečajne liste važeće na dan transakcije.

3.3. Najmovi

Društvo nema sklopljenih ugovora o finansijskim najmovima s trećim osobama.

Najmovi u kojima Društvo ne snosi bitan udio rizika i koristi vlasništva klasificiraju se kao operativni najmovi. Plaćanja po osnovi operativnih najmova iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prema pravocrtnoj metodi u razdoblju trajanja najma.

3.4. Nematerijalna imovina

Dugotrajna nematerijalna imovina uključuje software te ulaganja na tuđoj imovini radi stjecanja prava, a kapitaliziraju se do iznosa za koji su vjerovatne buduće ekonomske koristi te ako će iste pritići u Društvo. Naknadni troškovi vezani uz kapitaliziranu nematerijalnu imovinu priznaju se u knjigovodstveni iznos stavki samo ako povećavaju buduće ekonomske koristi povezane sa sredstvom te ako će iste pritići u Društvo. Svi ostali troškovi predstavljaju trošak unutar dobiti ili gubitka u razdoblju kad su nastali.

Amortizacija se obračunava koristeći linearnu metodu otpisa kroz procijenjeni korisni vijek trajanja pojedine imovine. Nematerijalna imovina amortizira se od datuma kada je raspoloživa za upotrebu. Procijenjeni korisni vijek trajanja nematerijalne imovine je kako slijedi:

Software	5 godina
Ulaganja na tuđoj imovini radi stjecanja prava	25 godina

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirana umanjenja vrijednosti imovine, ako postoje. Trošak nabave obuhvaća sve troškove koji se mogu izravno povezati s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Imovina u pripremi se ne amortizira. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška te imovine tijekom njenog procijenjenog korisnog vijeka uporabe kako slijedi:

2015.
godina

Građevinski objekti (nekretnine i građevinski dijelovi objekata i postrojenja za prijenos električne energije)	10-40 godina
Oprema (oprema postrojenja i objekata za prijenos električne energije)	5-40 godina
Inventar i ostala oprema (uredska i oprema računskih centara, namještaj i motorna	5-20 godina
Korisni vijek uporabe pregledava se na svaki izvještajni datum i po potrebi usklađuje. U slučaju da je knjigovodstveni iznos imovine veći od procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa.	

Dobici i gubici nastali prodajom utvrđeni su kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti prodanog sredstva te se priznaju unutar dobiti ili gubitka u sklopu ostalih prihoda/troškova.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina samo ako će Društvo imati buduće ekonomski koristi od spomenute imovine te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti. Knjigovodstvena vrijednost zamijenjenog dijela prestaje se priznavati. Svi ostali troškovi održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u finansijskom razdoblju u kojem su nastali. U situacijama u kojima je nedvojbeno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih ekonomskih koristi za koje se očekuje da će se ostvariti uporabom stavke nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Troškovi prihvatljivi za kapitalizaciju obuhvaćaju troškove periodičnih, unaprijed planiranih značajnijih pregleda i remonta nužnih za daljnje poslovanje.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Na svaki izvještajni dan, Društvo provjerava knjigovodstvene iznose svoje nefinansijske imovine (izuzev zaliha i odgođene porezne imovine koje se razmatraju) kako bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka zbog umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina Društva se također raspoređuje na pojedine jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i nematerijalna imovina koja još nije raspoloživa za uporabu se testira na umanjenje jednom godišnje te kada postoji naznaka o mogućem umanjenju imovine.

Nadoknadivi iznos je veći iznos uspoređujući fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje i vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene. Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti proizašlo iz revalorizacije sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka od umanjenja na tom sredstvu (jedinici koja generira novac). Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje u revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Ulaganje u nekretnine

Ulaganja u nekretnine uključuju nekretnine koje se drže radi zarade putem iznajmljivanja ili povećanja njihove tržišne vrijednosti ili u obje svrhe. Ugrađena oprema smatra se sastavnim dijelom ulaganja u nekretnine. Trošak nabave uključuje sve troškove koji su direktno povezani s nabavkom te imovine. Ulaganja u nekretnine u pripremi tj. izgradnji klasificiraju se kao dugotrajna materijalna imovina sve dok ne budu spremna za upotrebu. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine priznaju se u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Troškovi zamjene pojedine stavke ulaganja u nekretnine priznaju se u knjigovodstvenu vrijednost te imovine ako je vjerojatno da će buduće ekonomске koristi koje su sadržane u toj stavci imovine pritići u Društvo te se njihova vrijednost može pouzdano izmjeriti. Troškovi redovnog održavanja ulaganja u nekretnine priznaju se unutar računa dobiti i gubitka kako nastaju. Investicijska nekretnina se prestaje priznavati, tj. isknjižava se, prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomске koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

3.8. Ulaganja u povezana društva

(i) Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva (uključujući i društva s posebnom namjenom) nad kojima Društvo ima kontrolu nad finansijskim i poslovnim politikama, što u pravilu uključuje više od pola glasačkih prava. Postojanje i učinak potencijalnih prava glasa koja se mogu iskoristiti ili zamijeniti razmatraju se prilikom procjene ima li Društvo kontrolu nad drugim poslovnim subjektom. Ulaganja u ovisna društva početno se priznaju po trošku, a naknadno po trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti. Testiranje ulaganja u ovisna društva na umanjenje vrijednosti provodi se na godišnjoj razini (računovodstvena politika 3.13).

(ii) Pridružena društva

Pridružena društva su ona u kojima Društvo ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu, što u pravilu uključuje 20% do 50% prava glasa. Ulaganja u pridružena društva početno se priznaju po trošku, a naknadno po trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti. Testiranje ulaganja u ovisna društva na umanjenje vrijednosti provodi se na godišnjoj razini (računovodstvena politika 3.13).

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Zalihe

Zalihe sadrže uglavnom elektromaterijal, rezervne dijelove za elektromaterijal i sitni inventar, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave utvrđenog na temelju prosječne ponderirane cijene umanjene za ispravak vrijednosti zastarjelih zaliha i neto ostvarive vrijednosti. Trošak nabave uključuje fakturirani iznos i druge troškove koji su nastali izravno u svezi s dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i uporabno stanje. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom tijeku poslovanja umanjenu za varijabilne troškove prodaje.

Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe. Sitan inventar i alati u potpunosti se otpisuju prilikom stavljanja u uporabu.

3.10. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite kod banaka po viđenju i ostale kratkotrajne visoko likvidne instrumente s rokovima naplate do tri mjeseca ili kraće.

3.11. Primanja zaposlenih

(i) Obveze za mirovine i ostale obveze nakon umirovljenja

U toku redovnog poslovanja prilikom isplata plaća Društvo u ime svojih radnika koji su članovi obveznih mirovinskih fondova obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno zakonu. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Društvo nema obvezu osigurati bilo koja druga primanja radnika nakon njihova umirovljenja vezano uz mirovine iz obveznih mirovinskih fondova.

Obveza se odnosi na sve osobe koje su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu. Navedeni doprinosi se uplaćuju u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće. Doprinosi u ime poslodavca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (vidi bilješku 11).

	2015.	2014.
Doprinos za mirovinsko osiguranje	20%	20%
Doprinos za zdravstveno osiguranje*	15%	15%
Doprinos za fond za zapošljavanje	1,7%	1,7%
Ozljede na radu	0,5%	0,5%

*od 1. svibnja 2012. promijenjen s 15% na 13% dok je od 1. svibnja 2014. promijenjen s 13% na 15%

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Primanja zaposlenih (nastavak)

(ii) *Otpremnine kod prestanka radnog odnosa*

Obveze za otpremnine priznaju se kad Društvo prekine radni odnos radnika prije redovnog datuma umirovljenja ili odlukom radnika da dragovoljno prihvati prekid radnog odnosa u zamjenu za naknadu. Društvo priznaje obveze za otpremnine kada je dokazivo preuzeo obvezu da prekine radni odnos sa sadašnjim radnicima, na osnovu detaljnog formalnog plana bez mogućnosti da od njega odustane ili osigurava otpremnine kao rezultat ponude da potakne dragovoljno raskidanje radnog odnosa.

(iii) *Redovne otpremnine kod odlaska u mirovinu*

Otpremnine koje dospijevaju u razdoblju duljem od 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma, diskontiraju se na njihovu sadašnju vrijednost temeljem aktuarskog izračuna koji se izrađuje na kraju svakog izvještajnog razdoblja te koji koristi pretpostavke o broju radnika za koje se procjenjuje da će ostvariti pravo na otpremninu pri redovnoj mirovini, procijenjeni trošak navedenih otpremnina te diskontnu stopu koja je slična prosječnoj očekivanoj stopi prinosa na ulaganje u državne obveznice u Republici Hrvatskoj koje kotiraju na tržištu i kod kojih su valute i rokovi dospijeća u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Aktuarski dobici i gubici koje proizlaze iz usklada i promjena temeljenih na iskustvu u aktuarskim pretpostavkama knjiže se odmah unutar dobiti ili gubitka.

(iv) *Redovne otpremnine kod odlaska u mirovinu*

Temeljem trenutno važećeg kolektivnog ugovora (u primjeni od 1. listopada 2014. godine) radnici prilikom odlaska u mirovinu imaju pravo na redovnu otpremninu u iznosu 1/8 bruto prosječne mjesecne plaće isplaćene zaposleniku za prethodna tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu neprekidnog trajanja radnog odnosa kod poslodavca. Spomenuti Kolektivni ugovor vrijedi do 30. rujna 2016. godine.

(v) *Dugoročna primanja radnika*

Društvo priznaje obvezu za dugoročna primanja radnika (jubilarne nagrade) ravnomjerno u razdoblju u kojem je nagrada ostvarena na temelju stvarnog broja godina radnog staža. Nagrada za dugogodišnji rad iznosi od 1.500 do 5.500 kuna neto za rad u Društvu od 10 do 45 godina neprekidnog radnog odnosa kod poslodavca. Obvezu za dugoročna primanja radnika mjeri nezavisni aktuar na kraju svakog izvještajnog razdoblja koristeći pretpostavke o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjeni trošak navedenih primanja te diskontne stope koja je određena kao prosječna očekivana stopa prinosa na ulaganju u državne obveznice. Aktuarski dobici i gubici koji proizlaze iz usklada i promjena temeljenih na iskustvu u aktuarskim pretpostavkama knjiže se odmah unutar dobiti ili gubitka.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Primanja zaposlenih (nastavak)

(vi) *Kratkoročna primanja radnika*

Društvo priznaje rezerviranje za bonuse zaposlenicima kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza.

3.12. Rezerviranja

Rezerviranje je priznato kad Društvo ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja te je vjerojatno (više da nego ne) da će odijev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Rezerviranja se preispisuju na izvještajni dan te se usklađuju s procjenom temeljenom na trenutno najboljim saznanjima. Kad je iznos smanjenja vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem procijenjene bez rizične kamatne stope kao diskontne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao finansijski trošak te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

3.13. Finansijska imovina

Ulaganja se priznaju i prestaju priznavati na datum trgovanja, a to je datum na koji se ulaganje kupuje ili prodaje temeljem ugovora čiji uvjeti nalažu isporuku ulaganja u roku utvrđenom na predmetnom tržištu i početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za troškove transakcije, osim one finansijske imovine koja je svrstana u kategoriju kod koje se promjene fer vrijednosti iskazuju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, koja se početno mjeri po fer vrijednosti.

Finansijska imovina je razvrstana u kategoriju "dani zajmovi i potraživanja". Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni finansijskog sredstva i određuje se kod prvog priznavanja.

Metoda efektivne kamate

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak finansijskog sredstva i prihod od kamata raspoređuje tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani priljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, diskontiraju tijekom očekivanog vijeka finansijskog sredstva ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Dani zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Potraživanja od kupaca, po danim zajmovima i druga potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima vode se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Financijska imovina (nastavak)

Dani zajmovi i potraživanja (nastavak)

Prihodi od kamata se priznaju primjenom efektivne kamatne stope, izuzev kod kratkoročnih potraživanja, kod kojih priznavanje kamata ne bi bilo materijalno značajno.

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda nadoknadivosti svih potraživanja te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja. Zbog vjerojatnosti da neka potraživanja neće biti naplaćena kroz duži rok, Društvo temeljem razumne procjene i iskustva stečenog kroz duže razdoblje obavlja vrijednosno usklađivanje potraživanja.

Otpis potraživanja i dаних zajmova provodi se na teret troškova usklađivanja vrijednosti imovine i u korist ispravka vrijednosti kratkotrajnih potraživanja.

Umanjenje financijske imovine

Financijska imovina se na kraju svakog izvještajnog razdoblja preispituje kako bi se utvrdilo postojanje pokazatelja o eventualnom umanjenju. Financijska imovina je umanjena ako postoji objektivan dokaz da je na procijenjene buduće novčane tokove ulaganja utjecao jedan događaj ili više njih nakon početnog priznavanja financijskog sredstva.

Kod sve ostale financijske imovine, objektivan dokaz umanjenja može uključiti

- značajne financijske poteškoće kod izdavatelja ili druge ugovorne strane ili
- kršenje ugovora, primjerice kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamata ili glavnice ili
- izgledno pokretanje stečaja ili financijskog restrukturiranja kod dužnika, ili
- nestanak aktivnog tržišta za predmetnu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća.

Kod određenih kategorija financijske imovine, kao što su potraživanja od kupaca, imovina kod koje je procijenjeno da nije pojedinačno umanjena se kasnije podvrgava procjeni umanjenja na skupnoj osnovi. Objektivan dokaz o umanjenju portfelja potraživanja može uključiti iskustvo Društva u naplati potraživanja u proteklim razdobljima, kao i znatne promjene nacionalnih ili lokalnih gospodarskih uvjeta koji su u korelaciji s kašnjenjem u naplati potraživanja.

Kod financijske imovine iskazane po amortiziranom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvenog iznosa sredstva i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope na financijsko sredstvo. Kod financijske imovine koja se vodi po trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tijekova diskontiranih primjenom tekuće tržišne stope povrata za slično financijsko sredstvo. Jednom priznati gubitak od umanjenja se ne poništava u idućim razdobljima.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Financijska imovina (nastavak)

Umanjenje financijske imovine (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost financijskog sredstva se izravno umanjuje za gubitke zbog umanjenja kod sve financijske imovine, izuzev potraživanja od kupaca, kod kojih se knjigovodstvena vrijednost umanjuje kroz konto ispravka vrijednosti. Potraživanje koje se smatra nenaplativim se otpisuje s konta ispravka vrijednosti, a kasnija naplata prethodno otpisanih iznosa se odobrava kontu ispravka vrijednosti. Promjene iznosa iskazanog na kontu ispravka vrijednosti se priznaju u dobit i gubitak. Ako kod financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku u idućim razdobljima dođe do smanjenja gubitka zbog umanjenja njene vrijednosti i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon priznavanja umanjenja, gubici koji su temeljem umanjenja vrijednosti te imovine prethodno prznati u dobit i gubitak se poništavaju do iznosa knjigovodstvene vrijednosti ulaganja s datumom na koji je utvrđeno smanjenje gubitka, a koji nije veći od amortiziranog troška koji bi bio utvrđen da umanjenje nije bilo prznato.

Prestanak priznavanja financijske imovine

Društvo prestaje priznavati financijsko sredstvo samo ako je isteklo ugovorno pravo na novčane tokove po osnovi sredstva, ako financijsko sredstvo prenese i ako svi rizici i sve nagrade povezane s vlasništvom nad tim sredstvom većim dijelom prelaze na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom i ako i dalje ima kontrolu nad prenesenim sredstvom, priznaje svoj zadržani udjel u sredstvu te povezanu obvezu u iznosima koje eventualno mora platiti. Ako Društvo zadrži većim dijelom sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenim finansijskim sredstvom, to sredstvo nastavlja priznavati, zajedno s priznavanjem posudbe za koju je dan kolateral, a koja je dobivena za prihode koje je primila.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.14. Finansijske obveze

Finansijske obveze se klasificiraju ili kao finansijske obveze po fer vrijednosti unutar dobiti ili gubitka ili kao ostale finansijske obveze. Društvo nema finansijskih obveza koje su klasificirane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Ostale finansijske obveze

Ostale finansijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, se početno mjere po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije. Ostale finansijske obveze se kasnije mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate, pri čemu se rashodi od kamata priznaju po osnovi efektivnog prinosa. Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak finansijske obveze i rashodi od kamata raspoređuju tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi diskontiraju tijekom očekivanog vijeka finansijske obveze ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja posudbe, koristeći metodu efektivne kamatne stope. Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, se pripisuju trošku nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Posudbe se klasificiraju kao kratkoročne obveze, osim ako Društvo ima bezuvjetno pravo odgoditi podmirenje obveze najmanje 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma. Kratkoročne posudbe i zajmovi dobavljača se prikazuju po izvorno posuđenom iznosu umanjenom za otplate. Trošak kamata tereti račun dobiti i gubitka u razdoblju na koje se kamata odnosi.

Prestanak priznavanja finansijskih obveza

Društvo prestaje priznavati finansijske obveze onda, i samo onda kad su obveze Društva podmirene, poništene ili su istekle.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Kapital i kapitalne rezerve

Upisani kapital je iskazan u kunama po nominalnoj vrijednosti. Kapitalne rezerve su formirane sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i društvenim ugovorom Društva, a nastale su na temelju novčane uplate i unosa u stvarima vlasnika.

3.16. Dividenda

Raspodjela dividendi vlasniku Društva priznaje se kao obveza u finansijskim izvještajima u razdoblju u kojem su odobrene od strane Glavne skupštine Društva.

3.17. Računovodstveni prikaz najmova – najmoprimec je Društvo

Najmovi imovine gdje Društvo prihvata gotovo sve koristi i rizike vlasništva klasificiraju se kao finansijski najmovi. Finansijski najmovi kapitaliziraju se po procijenjenoj sadašnjoj vrijednosti pripadajućih plaćanja najmova. Svako plaćanje najma razvrstava se na obveze i finansijske rashode kako bi se dobila konstantna stopa na preostalo finansijsko stanje. Pripadajuća obveza za najamninu, umanjena za finansijske rashode iskazuje se u unutar dugoročnih obveza. Kamatna komponenta finansijskog rashoda tereti dobit ili gubitak tijekom razdoblja najma. Imovina stečena po ugovoru o finansijskom najmu amortizira se tijekom korisnog vijeka imovine. Najmovi imovine kod kojih koristi i rizike vlasništva zadržava najmodavac klasificiraju se kao poslovni najmovi. Plaćanja po osnovi poslovnih najmova terete dobit ili gubitak po pravocrtnoj metodi tijekom trajanja najmova. Ako se poslovni najam raskine prije isteka roka najma, sva plaćanja najmodavcu u obliku kazne priznaju se kao trošak unutar dobiti ili gubitka u razdoblju u kojem je došlo do raskida.

3.18. Oporezivanje

(i) Porez na dobit

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit iskazuje se unutar dobiti ili gubitka do iznosa poreza na dobit koji se odnosi na stavke unutar glavnice kada se trošak poreza na dobit priznaje unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poreznu stopu važeću na datum izvještavanja i sva usklađenja porezne obveze iz prethodnih razdoblja. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanoj u računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na kraju izvještajnog razdoblja.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.18. Oporezivanje (nastavak)

(ii) Odgođena porezna imovina i obveze

Odgođeni porez priznaje se koristeći metodu bilančne obveze te uzima u obzir privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za porezne svrhe. Iznos odgođenog poreza ne priznaje se za sljedeće privremene razlike: početno priznavanje goodwilla, početno priznavanje imovine ili obveze u transakciji koja nije poslovna kombinacija i koja ne utječe ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit i razlike koje se odnose na ulaganja u podružnice i zajednički kontrolirana poduzeća kada je vjerojatno da se situacija neće izmijeniti u skoroj budućnosti. Odgođeni porez vrednuje se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti primijenjene kod privremenih razlika kada se one izmijene, temeljene na zakonima koji su važeći na datum izvještavanja.

Odgođena porezna imovina priznaje se u visini u kojoj je vjerojatno da će se ostvariti buduće oporezive dobiti koje će biti dostupne da ih privremene razlike neutraliziraju. Odgođena porezna imovina umanjuje se za iznos za koji više nije vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica.

Odgođena porezna imovina i obveze prebijaju se ako postoji zakonsko pravo na prijeboj tekuće porezne obveze i imovine te ukoliko se odnose na poreze koje je obračunalo isto porezno tijelo na isto oporezivi subjekt, ili na različite porezne subjekte, ali oni namjeravaju podmiriti tekuće porezne obveze i imovinu na neto osnovi ili svoju poreznu imovinu i obveze realizirati istovremeno.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na kraju svakog izvještajnog razdoblja i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

(iii) Porezna izloženost

U određivanju iznosa tekućeg i odgođenog poreza, Društvo uzima u obzir utjecaj neizvjesnih poreznih pozicija te mogućnost postojanja dodatnih poreza i kamata. Ovo razmatranje oslanja se na procjene i prepostavke i može uključivati niz prosudbi o budućim događajima. Novi podaci koji mogu postati dostupni mogu uzrokovati da Društvo promijeni svoju prosudbu o adekvatnosti postojećih poreznih obveza; takve promjene poreznih obveza utjecat će na porezni rashod u razdoblju u kojem je takva odluka donesena.

(iv) Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Porezna uprava zahtijeva podmirenje PDV-a na neto osnovi. PDV koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju na neto osnovi. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.19 Promjene u prezentaciji finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji izrađuju se na temelju dosljednog prikazivanja i klasifikacije. Kad se prikaz ili klasifikacija stavki u finansijskim izvještajima dopunjuje ili mijenja, usporedivi iznosi se prepravljaju osim ako prepravljanje nije provedivo.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Prihodi od pružanja usluga – HEP Telekomunikacije d.o.o. u 2014.-oj godini u iznosu 22.267 tisuća kuna reklassificirani su iz Ostalih poslovnih prihoda u Prihode od prodaje.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

4. NOVI STANDARDI I TUMAČENJA OBJAVLJENIH STANDARDA KOJI JOŠ NISU USVOJENI

Objavljeni su određeni standardi, izmjene i tumačenja postojećih standarda koji se mogu primjenjivati, ali nisu obvezni za razdoblje koje završava 31. prosinca 2015. godine i/ili nisu usvojeni od strane Europske unije te kao takvi nisu primjenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja. Ne očekuje se da ti standardi imaju značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

Ključne prosudbe kod primjene računovodstvenih politika

Priprema finansijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtijeva od Uprave stvaranje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iznosa objavljenih za imovinu, obveze, prihode i troškove te objavu potencijalnih obveza. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od takvih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se pregledavaju. Utjecaj korekcije procjene priznaje se u razdoblju u kojem je procjena korigirana i budućim razdobljima ukoliko korekcija utječe na tekuće i buduća razdoblja.

(i) Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja. U tijeku 2015. godine nije bilo izmjene procijenjenog vijeka trajanja nekretnina, postrojenje i opreme odnosno stopa amortizacije.

(ii) Priznavanje odgođene porezne imovine

Neto odgođena porezna imovina predstavlja iznose poreza na dobit koji su nadoknadivi na temelju budućih odbitaka oporezive dobiti te se iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se do visine poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni. Prilikom utvrđivanja buduće oporezive dobiti i iznosa poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni u budućnosti, Uprava donosi prosudbe i izrađuje procjene na temelju oporezive dobiti iz prethodnih godina i očekivanja budućih prihoda za koje se smatra da su razumni u postojećim okolnostima (vidi bilješku 15). Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine za 2015. godinu iznosi 21.315 tisuća kuna (31 prosinca 2014.:22.377 tisuća kuna).

(iii) Nadoknadivost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

Nadoknadiva vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja procijenjena je po sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova diskontiranih po tržišnoj kamatnoj stopi na datum mjerena. Kratkotrajna potraživanja bez navedene kamatne stope mjerena su prema iznosu originalnog računa ukoliko učinak diskontiranja nije značajan.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

Ključne prosudbe kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

(iv) Nadoknadivost zaliha

Društvo provodi ispravak vrijednosti zaliha prema starosnoj strukturi. U 2014. godini Društvo je uvećalo vrijednosno usklađenje zaliha za 485 tisuća kuna na teret troškova poslovanja. U 2015. godini Društvo je uvećalo vrijednosno usklađenje zaliha za 10 tisuća kuna na teret troškova poslovanja (vidi bilješku 12 i 22).

(v) Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Trošak definiranih planiranih naknada je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova te procjene sadržavaju element nesigurnosti. Rezerviranja za naknade za mirovine i jubilarne nagrade na dan 31. prosinca 2015. iznose 36.623 tisuća kuna (31. prosinca 2014.: 33.576 tisuća kuna) (vidi bilješku 29).

(vi) Posljedice određenih sudske sporova

Društvo je strana u brojnim sudske sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obveze može pouzdano procijeniti (vidi bilješku 12 i 29). Uprava koristi procjene vjerojatnog ishoda pravnih postupaka te na dosljednoj osnovi priznaje rezerviranja za obveze Društva koje proizlaze iz tih postupaka.

(vii) Vlasništvo nad zemljištem i zgradama

Društvo je steklo ili je u postupku stjecanja dokumentacije o vlasništvu. Ograničenja vezano uz vlasništva nad zemljištem i zgradama odnose se na nekretnine koje nisu službeno registrirane kao vlasništvo Društva. Društvo je uključeno u nekoliko sudske sporova u vezi vlasništva nad određenim nekretninama, međutim Uprava vjeruje da će ishod tih sudske sporova rezultirati time da će Društvo ishoditi sve relevantne dokumente vezane uz vlasništvo nad nekretninama koje je evidentirala u svojim poslovnim knjigama.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

6. ODREĐIVANJE FER VRIJEDNOSTI

Društvo primjenjuje niz računovodstvenih politika i objava koje zahtijevaju mjerjenje fer vrijednosti za finansijsku i nefinansijsku imovinu i obveze.

Društvo ima uspostavljen sustav kontrola u okviru mjerjenja fer vrijednosti koji podrazumijeva cjelokupnu odgovornost Uprave i funkcije financija vezanu uz nadziranje svih značajnijih mjerjenja fer vrijednosti, konzultiranje s vanjskim stručnjacima te, u kontekstu navedenog, izvještavanje o istome tijelima zaduženima za korporativno upravljanje.

Fer vrijednosti mjere se u odnosu na informacije prikupljene od trećih strana u kojem slučaju Uprava i funkcija financija ocjenjuju ukoliko dokazi prikupljeni od trećih strana osiguravaju da navedene procjene fer vrijednosti ispunjavaju zahteve MSFI-eva, uključujući i razinu iz hijerarhije fer vrijednosti u koju bi te procjene trebale biti klasificirane.

Sva značajnija pitanja vezana uz procjenu fer vrijednosti izvještavaju se Nadzornom odboru. Fer vrijednosti kategoriziraju se u različite razine u hijerarhiji fer vrijednosti na temelju ulaznih varijabli koje se koriste u tehnikama procjene kao što slijedi:

- Razina 1 - kotirane cijene (nekorigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze.
- Razina 2 - ulazne varijable koje ne predstavljaju kotirane cijene uključene u razinu 1, a radi se o ulaznim varijablama za imovinu ili obveze koje su vidljive bilo izravno (npr. kao cijene) bilo neizravno (npr. izvedene iz cijena).
- Razina 3 - ulazne varijable za imovinu ili obveze koje se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (ulazne varijable koje nisu vidljive).

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilance. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem burze, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, OTC derivativi) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ako se jedna ili više značajnih ulaznih varijabli ne temelji na vidljivim tržišnim podacima, procjena fer vrijednosti kategorizira se kao razina 3.

Društvo je napravilo sljedeće značajnije procjene fer vrijednosti u okviru pripreme finansijskih izvještaja, a koje su detaljnije objašnjene u sljedećoj bilješci:

- bilješka 19: Ulaganja u nekretnine

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

7. PRIHODI OD PRODAJE

(u tisućama kuna)

Prihod od prodaje - povezana društva

	2015.	2014.
Prihod od prijenosa električne energije	1.271.905	1.223.288
Prihod od prodaje električne energije uravnuteženja	100.395	46.670
Prihod od prodaje prekograničnog prijenosnog kapaciteta	698	4.601
Prihod od naknade za priključenje	20.353	-
Ostali prihodi od prodaje	23.050	24.274
	<u>1.416.401</u>	<u>1.298.833</u>

Prihod od prodaje - izvan Grupe

Prihod od prijenosa električne energije	62.278	63.735
Prihod od prodaje prekograničnog prijenosnog kapaciteta u zemlji	3.641	13.710
Prihod od prodaje prekograničnog prijenosnog kapaciteta u inozemstvu	48.278	64.813
Prihod od prodaje električne energije uravnuteženja	25.714	16.383
Prihod od međukompenzacijskog mehanizma operatora prijenosnih	18.341	35.747
Prihod od priključaka na mrežu prijenosa i radova za druge	27.405	45.179
	<u>185.657</u>	<u>239.567</u>

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

8. OSTALI POSLOVNI PRIHODI IZVAN GRUPE

(u tisućama kuna)	2015.	2014.
Ukidanje rezerviranja za troškove otpremnina i naknada radnicima	149	-
Ukidanje rezerviranja za sudske sporove	2.087	133
Prihodi temeljem uporabe vlastitih proizvoda i usluga	4.646	4.692
Uknjiženje nekretnina po godišnjem popisu	-	800
Prihod od imovine primljen bez naknade	2.985	5.388
Prihod od nestandardnih usluga	1.281	-
Naplaćena otpisana potraživanja	3.036	512
Ostali poslovni prihodi	9.612	5.271
	<hr/> 23.796	<hr/> 16.796

Prihodi temeljem uporabe vlastitih proizvoda i usluga odnose se na kapitalizirani trošak osoblja Društva vezano uz investicije u tijeku (rad nadzornih inženjera).

Ostali poslovni prihodi odnose se na prodaju prethodno otpisane imovine kao sekundarne sirovine u iznosu 2.945 tisuća kuna (2014.: 2.751 tisuća kuna), prihode od usluga 3.879 tisuća kuna (2014.: 670 tisuća kuna), prihode od najamnina 70 tisuća kuna (2014.: 247 tisuća kuna), te ostalo 2.718 tisuće kuna (2014.: 1.603 tisuće kuna).

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

9. UTROŠENI MATERIJAL I REZERVNI DIJELOVI

(u tisućama kuna)	2015.	2014.
Materijal za održavanje energetskih objekata	11.637	9.993
Utrošena energija	5.352	4.909
Materijal za održavanje ostale imovine	1.218	1.208
Utrošeni sitni inventar i zaštitna odjeća	1.327	1.162
Ostalo	1.973	2.124
	21.507	19.396

10. TROŠKOVI USLUGA

(u tisućama kuna)	2015.	2014.
Usluge održavanja energetskih objekata	84.551	86.818
Zajedničke dražbe prekograničnog prijenosnog	18.213	25.644
Troškovi ITC mehanizma	8.025	12.618
Usluge čuvanja imovine	5.350	6.043
Usluge održavanja ostale imovine	6.098	5.222
Telekomunikacijske usluge	845	891
Agencijske i znanstvene usluge	6.687	2.705
Nabava električne energije uravnoteženja	1.611	1.503
Trošak MRA	4.237	-
Ostalo	6.679	6.958
	142.296	148.402

Obračunati troškovi MRA ugovora odnose se na od strane društva procijenjene troškove multilateralnogredispečinga.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

11. TROŠKOVI OSOBLJA

(u tisućama kuna)	2015.	2014.
Neto plaće	102.621	95.843
Porezi i doprinosi iz plaća	45.339	45.083
Doprinosi na plaće	24.975	23.414
	172.935	164.340

Ukupni troškovi zaposlenih bili su kako slijedi:

Bruto plaće	172.935	164.340
Naknade troškova zaposlenima (bilješka 12)	15.240	13.856
Materijalna prava zaposlenih (bilješka 12)	5.707	4.951
Troškovi dopunskog zdravstvenog osiguranja (bilj. 12)	1.477	1.489
Rezerv. za otpremnine i ostala rezerv. za radnike (bilj. 12)	3.196	9.481
Rezerviranje naknade za neiskorišteni godišnji odmor (bilj. 12)	96	1.639
	198.651	195.756

Na dan 31. prosinca 2015. godine Društvo je imalo 1.067 zaposlenika (2014: 1.054 zaposlenih). Naknade troškova zaposlenima uključuju troškove prijevoza na posao, dnevnice i putne troškove te ostale slične troškove.

Troškovi materijalnih prava zaposlenih uključuju otpremnine prilikom odlaska u mirovinu, jubilarne nagrade te prigodne pomoći i poklone. Troškovi navedenih otpremnina u 2015. godini iznosili su 1.390 tisuća kuna (2014.: 1.072 tisuća), a odnose se na otpremnine za 8 radnika.

Naknade članovima Uprave i izvršnim direktorima:

	2015.	2014.
Bruto plaće	4.960	4.968
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	1.121	993
Ostala primanja (primici u naravi)	666	618
	6.747	6.579
Broj osoba	14	13

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

12. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

(u tisućama kuna)	2015.	2014.
Materijalna prava zaposlenih (bilješka 11)	5.707	4.951
Porezi, doprinosi i naknade	19.381	18.343
Naknade troškova zaposlenima (bilješka 11)	15.240	13.856
Ispravak vrijednosti zaliha	10	485
Trošak neotpisane vrijednosti rashodovane materijalne imovine	3.503	6.037
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	14.144	6.938
Troškovi dopunskog zdravstvenog osiguranja (bilješka 11)	1.477	1.489
Članarine poslovnim udruženjima	2.252	2.161
Premije osiguranja	1.547	1.523
Rezerviranja za otpremnine i ostala rezerviranja za radnike (bilj. 11)	3.196	9.481
Rezerviranja za sudske troškove	1.085	6.882
Promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	-	711
Rezerviranje naknade za neiskorišteni godišnji odmor (bilješka 11)	96	1.639
Ostali troškovi	4.569	4.744
	72.207	79.240
	<hr/>	<hr/>

13. FINANCIJSKI PRIHODI

(u tisućama kuna)	2015.	2014.
Prihodi od kamata	2.546	3.423
Prihodi od udjela u dobiti	636	-
Pozitivne tečajne razlike	5.511	820
	8.693	4.243
	<hr/>	<hr/>

14. FINANCIJSKI RASHODI

(u tisućama kuna)	2015.	2014.
Kamate po podzajmu	43.266	48.815
Negativne tečajne razlike po podzajmu	980	3.746
Zatezne kamate	145	38
Negativne tečajne razlike	1.261	475
Trošak reotkaza podzajma	31.114	-
Amortizirajući iznos pripadajućeg troška diskonta	132	-
	76.898	53.074
	<hr/>	<hr/>

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

15. TEKUĆI POREZ

Društvo je porezni obveznik, sukladno poreznim zakonima i propisima Republike Hrvatske. Porezna osnovica utvrđuje se kao razlika između prihoda i rashoda razdoblja i uvećava za rashode koji su porezno nepriznati. Stopa poreza na dobit iznosi 20%.

Porezni trošak obuhvaća:

(u tisućama kuna)	2015.	2014.
Porez na dobit	-	7.252
Odgodeni porez	1.062	(6.502)
	1.062	750

(u tisućama kuna)	2015.	2014.
Dobit prije oporezivanja	190.752	265.955
Porez na dobit uz stopu poreza od 20%	38.150	53.191
Porezno nepriznati troškovi	995	329
Privremene razlike na koje nije priznata odgođena porezna	-	359
Poticaji	(147)	(129)
Reinvestiranje dobiti	(37.936)	(53.000)
	1.062	750
Efektivna porezna stopa (%)	0,55%	0,28%

Na dan 31. prosinca 2015. godine Društvo ima porezni gubitak za prijenos u iduća razdoblja u iznosu 16.209 tisuća kuna te ga sukladno odredbama zakona RH može koristiti u sljedećih 5 godina, tj. do 31. prosinca 2020. Društvo je cijelokupni iznos poreznog gubitka iz 2013. godine iskoristilo u poreznoj prijavi za 2014. godinu.

U nekoliko posljednjih godina Porezna uprava nije provela nadzor niti reviziju prijave poreza na dobit Društva. U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije društava u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Društva nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

15. POREZ NA DOBIT (nastavak)

U tablici u nastavku sažeto su prikazane promjene odgođene porezne imovine tijekom godine:

(u tisućama kuna)	Ispravak vrijedn. zaliha	Rezerviranj a za jubilarne nagrade i	Rezerviranj e troškova	Amortiz. velikih rezervni h	Porezni gubitak za prijenos	Ispravak vrijedno sti kupaca	Ukupno
Na dan 31.							
prosinca 2013.	<u>3.084</u>	<u>5.351</u>	-	<u>2.974</u>	<u>4.383</u>	<u>83</u>	<u>15.875</u>
Knjiženo u korist/(teret)	97	1.896	8.068	888	(4.383)	(64)	6.502
Na dan 31.							
prosinca 2014.	<u>3.181</u>	<u>7.247</u>	<u>8.068</u>	<u>3.862</u>	-	<u>19</u>	<u>22.377</u>
Knjiženo u korist/(teret)							
računa dobiti	2	609	(6.531)	1.413	3.242	203	(1.062)
Na dan 31.							
prosinca 2015.	<u>3.183</u>	<u>7.856</u>	<u>1.537</u>	<u>5.275</u>	<u>3.242</u>	<u>222</u>	<u>21.315</u>

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

16. NEMATERIJALNA IMOVINA

(u tisućama kuna)	Software	Ulaganje na tuđim osnovnim sredstvima radi stjecanja prava	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST			
Na dan 1. siječnja 2014.	40.511	18.566	59.077
Povećanje	998	-	998
Prijenos	7.487	-	7.487
Na dan 31. prosinca 2014.	48.996	18.566	67.562
Povećanje	9.684	-	9.684
Prijenos	239	-	239
Prodaja i rashod	(1.017)	-	(1.017)
Na dan 31. prosinca 2015.	57.902	18.566	76.468
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA			
Na dan 1. siječnja 2014.	31.574	13.011	44.585
Amortizacija za godinu	3.896	740	4.636
Na dan 31. prosinca 2014.	35.470	13.751	49.221
Amortizacija za godinu	5.038	741	5.779
Prodaja i rashod	(1.017)	-	(1.017)
Na dan 31. prosinca 2015.	39.491	14.492	53.983
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST			
Na dan 31. prosinca 2014.	13.526	4.815	18.341
Na dan 31. prosinca 2015.	18.411	4.074	22.485

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

(u tisućama kuna)	Zemljišta	Gradevinski objekti	Inventar i oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Na dan 1. siječnja 2014.	148.386	3.991.383	7.245.009	445.099	11.829.877
Povećanja	4.054	10.596	32.179	375.894	422.723
Prijenos s imovine u pripremi	-	75.396	396.394	(479.277)	(7.487)
Prijenos i preknjiženja	-	1.182	(486)	-	696
Višak	799	-	-	-	799
Prodaja i rashod	(35)	(15.978)	(54.453)	(58)	(70.524)
Na dan 31. prosinca 2014.	153.204	4.062.579	7.618.643	341.658	12.176.084
Povećanja	492	136	64.947	376.337	441.912
Prijenosi s imovine u pripremi i nematerijalne	-	43.355	264.231	(307.825)	(239)
Prijenos i preknjiženja	-	57	(57)	-	-
Prodaja i rashod	-	(20.899)	(100.665)	(381)	(121.945)
Na dan 31. prosinca 2015.	153.696	4.085.228	7.847.099	409.789	12.495.812
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA					
Na dan 1. siječnja 2014.		2.486.644	4.476.663		6.963.307
Amortizacija za godinu	-	79.573	182.594	-	262.167
Prijenos i preknjiženja	-	699	(3)	-	696
Prodaja i rashod	-	(12.224)	(52.172)	-	(64.396)
Na dan 31. prosinca 2014.	-	2.554.692	4.607.082	-	7.161.774
Amortizacija za godinu	-	78.916	195.654	-	274.570
Prijenos i preknjiženja	-	2	(2)	-	-
Prodaja i rashod	-	(19.861)	(98.581)	-	(118.442)
Na dan 31. prosinca 2015.	-	2.613.749	4.704.153	-	7.317.902
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST					
Na dan 31. prosinca 2014.	153.204	1.507.887	3.011.561	341.658	5.014.310
Na dan 31. prosinca 2015.	153.696	1.471.479	3.142.946	409.789	5.177.910

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Investicije u tijeku uglavnom se odnose na ulaganja pri izgradnji nekretnina, postrojenja i opreme. Najznačajnije investicije u tijeku obuhvaćaju izgradnju trafostanice 110/20(10) kV Srđ u iznosu 15.360 tisuća kuna (2014: 15.327 tisuća kuna), izgradnju TS Sesvete 18.052 tisuća kuna (2014: 15.956 tisuća kuna), rekonstrukciju TS Kraljevac 17.697 tisuće kuna (2014: 13.719 tisuće kuna), izgradnju TS Turnić 32.769 tisuća kuna (2014: 32.769 tisuća kuna), polaganje kabela 2x110 kV Pehlin – Turnić u iznosu 50.404 tisuća kuna (2014: 24.240 tisuća kuna), uvod dalekovoda 2x 110 kV Plat – Komolac u TS Srđ u iznosu 10.590 tisuća kuna (2014: - tisuća kuna), izgradnja priključka bloka C za TE Sisak u iznosu 29.597 tisuća kuna (2014: - tisuća kuna) te izgradnja dalekovoda 11 kV Đakovo – Andrijevci u iznosu 23.383 tisuće kuna (2014: - tisuća kuna). Ugovorne obveze vezane uz investicije u tijeku na dan izvještavanja iznose 217.684 tisuća kuna (2014: 208.915 tisuća kuna), a predviđen vremenski plan realizacije je sukladan rokovima izgradnje.

Tijekom 2015. godine u upotrebu su stavljene, između ostalih, sljedeće značajnije investicije: ugradnja transformatora u TS Senj u iznosu 19.123 tisuće kuna, rekonstrukcija TS Rakitje u iznosu 13.506 tisuća kuna, rekonstrukcija TS Opuzen u iznosu 16.569 tisuća kuna, rekonstrukcija dalekovoda 110 kV Imotski – Grude u iznosu 13.110 tisuća kuna, izgradnja dalekovoda 2x 110 kV Konjsko – Ogorje u iznosu 29.568 tisuća kuna i izgradnja priključka VE Ogorje u iznosu 11.561 tisuća kuna.

Društvo tijekom 2015. i 2014. godine nije kapitaliziralo troškove posudbe obzirom kako se isti ne mogu izravno pripisati stjecanju kvalificirane imovine.

Vlasništvo nad zemljištem i zgradama

Vezano za zemljište i zgrade, Društvo je steklo ili je u postupku stjecanja dokumentacije o vlasništvu. Ograničenja vezano uz vlasništva nad zemljištem i zgradama odnose se na nekretnine koje nisu službeno registrirane kao vlasništvo Društva. Društvo je uključeno u nekoliko sudskeh sporova u vezi vlasništva nad određenim nekretninama, međutim Uprava vjeruje da će ishod tih sudskeh sporova rezultirati time da će Društvo ishoditi sve relevantne dokumente vezane uz vlasništvo nad nekretninama koje je evidentirala u svojim poslovnim knjigama.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

18. PREDUJMOVI ZA NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMU

(u tisućama kuna)

Na dan 1. siječnja 2014. godine	1.446
Novi predujmovi	7.009
Iskorišteno u tekućoj godini	(3.802)
Stanje 31. prosinca 2014. godine	4.653
Novi predujmovi	12.767
Iskorišteno u tekućoj godini	(12.049)
Stanje 31. prosinca 2015. godine	5.371

19. ULAGANJE U NEKRETNINE

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Fer vrijednost	10.747	11.458
Amortizacija za godinu	-	-
Neto promjena vrijednosti temeljem usklađenja fer vrijednosti	-	(711)
Stanje na kraju godine po fer vrijednosti	10.747	10.747

Ulaganja u nekretnine odnose se na neposlovnu imovinu (poslovni prostori, stanovi i garaže) u vlasništvu Društva iznajmljenu na neodređeno vrijeme zaposlenicima Društva i trećim osobama.

Ulaganje u nekretnine vodi se po fer vrijednosti određenoj temeljem procjene neovisnog, stručnog procjenitelja temeljeno na usporednoj metodi s tržišnim cijenama za slične nekretnine – 2. razina.

Društvo generira prihode od najma stanova klasificiranih kao ulaganja u nekretnine u iznosu od 251 tisuća kuna (2014.: 247 tisuća kuna). Društvo je zabilježilo direktne operativne troškove (uključujući pričuvu) u iznosu od 18 tisuća kuna (2014.: 68 tisuća kuna).

Društvo redovito testira ulaganja u nekretnine na umanjenje vrijednosti, analizirajući cijenu usporedivih nekretnina. Na dan izvještavanja, korištena je procjena neovisnog, stručnog procjenitelja iz 2015. godine rađena za potrebe finansijskih izvještaja za 2014. jer Uprava smatra da se tržište nije značajnije mijenjalo pa nije bilo promjene vrijednosti ulaganja u nekretnine u 2015. godini (2014. godine : umanjenje vrijednosti ulaganja u nekretnine iznosi 711 tisuću kuna). Promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine prikazana je u bilješci „Ostali rashodi iz poslovanja“.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

20. ULAGANJE U POVEZANA DRUŠTVA

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Ulaganja u ovisna društva	3.000	3.000
Ulaganja u ostala društva	38.753	38.482
	41.753	41.482

(u tisućama kuna)	Država	31. prosinca 2015. % vlasni- štva	Neto knjig. vrijednost	31. prosinca 2014. % vlasni- štva	Neto knjig. vrijednost
HEP Telekomunikacije d.o.o.	Hrvatska	13,7%	34.545	13,7%	34.545
Hrvatska burza električne energije d.o.o.	Hrvatska	50,0%	3.000	50,0%	3.000
CAO GmbH	Njemačka	-	-	11,1%	2.578
JAO S.A.	Luksemburg	5%	2.578	-	-
TSCNET Services GmbH	Njemačka	7,7%	1.324	10,0%	1.053
SEE CAO	Crna Gora	14,3%	306	14,3%	306
			41.753		41.482

Društvo vodi ulaganja u povezana društva po trošku stjecanja umanjeno za eventualna umanjenja vrijednosti. U toku 2014. godine Društvo nije umanjilo vrijednost ulaganja u povezana društva.

Tijekom 2013. godine Društvo je skloplilo Ugovor o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću HEP Telekomunikacije d.o.o. s Hrvatskom elektroprivredom d.d. i HEP Operatorom distribucijskog sustava d.o.o. čime je postalo vlasnik udjela u društvu HEP Telekomunikacije d.o.o. u ukupnom iznosu 34.545 tisuće kuna, što čini 13,73% vlasništva. Osnivački ulog Društva u društvu HEP telekomunikacije d.o.o. čine stvari koje uključuju imovinu optike i telekomunikacija.

Skupštine društava CAO GmbH i CASC.EU, dva regionalna ureda raspodjele za prekogranične prijenosne električne energije kapaciteta, odobrile su u 2015. godini ugovor o pripajanju za stvaranje ureda Zajedničke raspodjele (JAO). Navedenim pripajanjem došlo je do olakšavanje unutarnjeg tržišta električne energije u Europskoj uniji. JAO S.A. je zajednička tvrtka za pružanje usluga kojoj su vlasnici dvadeset operatora prijenosnog sustava (TSO) iz sedamnaest zemalja.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

21. POTRAŽIVANJE OD PRODAJE STANOVA

Dugotrajna potraživanja odnose se na stanove prodane na kredit zaposlenicima HEP d.d. u ranijim godinama u skladu s zakonima Republike Hrvatske. Navedena potraživanja prenesena su Društvu od strane Matice na dan 1. srpnja 2002. godine. Potraživanja od prodaje, koja imaju kamatnu stopu nižu od tržišne, otplaćuju se mjesечно u razdoblju od 20 do 35 godina. Uprava smatra da je fer vrijednost dugotrajnih potraživanja približna njihovoj neto knjigovodstvenoj vrijednosti budući da bi efekt diskontiranja bio nematerijalan imajući u vidu trenutne niske razine tržišnih kamatnih stopa za slične kreditne odnose. Potraživanja su osigurana hipotekom na kupljene stanove.

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Ukupna potraživanja od prodaje stanova	3.625	4.295
Tekuće dospijeće dugotrajnih potraživanja	(821)	(677)
Dugoročni dio	2.804	3.618

22. ZALIHE

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Zalihe elektromaterijala i ostalog materijala	4.567	4.471
Rezervni dijelovi	11.225	13.203
Građevinski materijal	198	131
Ostalo	-	3
	15.990	17.808

Kretanje vrijednosnog usklađenja zaliha bilo je kako slijedi:

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Na dan 1. siječnja	15.906	15.421
Dodatno vrijednosno usklađenje	10	485
Na dan 31. prosinca	15.916	15.906

Povećanje ispravka vrijednosti zaliha za 10 tisuće kuna je iskazano u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u okviru „Ostali rashodi poslovanja“.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
(u tisućama kuna)		
Potraživanja od kupaca	90.671	60.934
Ispravak vrijednosti	<u>(45.063)</u>	<u>(33.957)</u>
<i>Neto potraživanja od kupaca</i>	45.608	26.977

Kretanje u ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca bilo je kako slijedi:

	2015.	2014.
(u tisućama kuna)		
Stanje 1. siječnja	33.957	31.887
Rezerviranja za očekivane gubitke	14.144	6.938
Ukidanje rezerviranja	(2.825)	-
Naplaćena ispravljena potraživanja	(213)	(512)
Isknjiženje prethodno ispravljenog potraživanja	-	(4.356)
<i>Promjena na ispravku vrijednosti</i>	<u>11.106</u>	<u>2.070</u>
Stanje 31. prosinca	45.063	33.957

Uprava vjeruje da je fer vrijednost potraživanja na dan izještavanja približna knjigovodstvenoj vrijednosti potraživanja od kupaca. Troškovi umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca prikazani su u bilješci „Ostali rashodi poslovanja“.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (nastavak)

Starosna struktura dospijeća neispravljenih potraživanja od kupaca bila je kako slijedi:

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Nedospjelo	39.081	15.528
0 - 30 dana	4.134	7.803
31 – 60 dana	1.720	486
61 – 90 dana	44	273
91 – 180 dana	346	7
181 – 365 dana	262	2.655
Preko 365 dana	21	225
	45.608	26.977

Potraživanja od kupaca denominirana su u sljedećim valutama:

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Kuna (HRK)	41.425	21.087
Euro (EUR)	4.183	5.890
	45.608	26.977

24. OSTALA KRATKOTRAJNA IMOVINA

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Unaprijed plaćeni troškovi i obračunati prihodi	2.189	31.894
Potraživanja za PDV	-	5.854
Tekuće dospjeće dugotrajnih potraživanja (bilješka 21)	821	677
Ostala potraživanja	1.044	1.323
	4.054	39.748

Unaprijed plaćeni troškovi odnose se na premije dopunskog zdravstvenog osiguranja i ostalih troškova u iznosu 172 tisuće kuna (2014.: 181 tisuća kuna).

Obračunati prihodi u 2015. godini u iznosu od 2.017 tisuća kuna odnose se na procijenjen prihod od ITC mehanizma za razdoblje studeni - prosinac 2015. godine od strane Uprave Društva (2014.: 3.957 tisuća kuna). U 2014. godini iznos od 27.834 tisuće kuna odnosio se na nefakturirani iznos povezanom društvu HEP telekomunikacije d.o.o. za pružene telekomunikacijske usluge zaključno s 31. prosinca 2014.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

25. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Dani depoziti – Općinski građanski sud	24.266	24.266
Dani depoziti – izvlaštenje	6.768	5.993
	31.034	30.259

Dani depozit – Općinski građanski sud

Tijekom 2014. godine Društvo je u skladu s Rješenjem Općinskog građanskog suda u Zagrebu kao ovršenikov dužnik (dužnik društva Dalekovod d.d.) bilo dužno izvršiti polaganje novca za dospjele tražbine ovršenika na račun otvoren kod Općinskog građanskog suda u Zagrebu. Depozit ne nosi kamatu te dospijeće ovise o donošenju pravomoćnog rješenja o okončanju ovršnog postupka od strane Općinskog suda.

Dani depoziti za potrebe izvlaštenja

Društvo u određenim postupcima izvlaštenja prilikom izgradnje energetskih objekata ima obvezu položiti sredstva na depozite koji će biti razročeni po ispunjenju uvjeta iz Zakona o izvlaštenju. Depoziti su oročeni na rok oročenja od 1 mjesec do godine dana, odnosno do ispunjenja navedenih uvjeta i nose kamatnu stopu u rasponu od 0,4% do 2%.

26. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Žiro račun	5.652	19.896
Devizni račun	542	17.282
Dani depoziti s dospijećem do 90 dana	46.075	182.212
Stanje blagajne	99	62
	52.368	219.452

Novac u banci odnosi se na novčane račune u komercijalnim bankama koji nose prosječnu kamatnu stopu od 0,01% na deviznom računu te 0,2% na kunskom računu na godišnjoj razini.

Kamatne stope na kratkoročne depozite u bankama su fiksne te se kreću u rasponu od 1,65% (kunski depoziti) do 1,6% (euroski depoziti) na godišnjoj razini.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

27. KAPITAL I REZERVE

(a) Osnivački kapital

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Osnivački kapital	3.980.801	3.715.801
	<u>3.980.801</u>	<u>3.715.801</u>

Društvo je osnovano 2005. godine s kapitalom od 20 tisuća kuna. Jedini osnivač i vlasnik Društva je Hrvatska elektroprivreda d.d. Zagreb. Tijekom 2005. godine Društvu su pripojeni HEP Prijenos d.o.o. i Hrvatski nezavisni operator sustava i tržišta d.o.o. Odlukom skupštine Društva temeljni kapital pripojenih društava u iznosu 40 tisuća kuna raspoređen je u rezerve.

Tijekom 2013. godine, u skladu s odredbama Zakona o tržištu električne energije, HEP d.d. dokapitalizirao je Društvo unosom stvari i prava u temeljni kapital Društva u iznosu 3.366.901 tisuću kuna na 3.366.921 tisuću kuna. Za nekretnine koje nisu imale uvjete za unos u temeljni kapital HEP d.d. povećao je kapitalne pričuve Društva za 5.483 tisuće kuna.

Tijekom 2015. godine Društvo je izvršilo upis povećanja temeljnog kapitala u iznosu od 265.000 tisuća kuna (2014: 348.880 kuna) iz dobiti prethodne godine. Raspodjela navedenog iznosa u budućim razdobljima može rezultirati poreznom obvezom s obzirom da se temelji na poreznim olakšicama kao što je objašnjeno u nastavku.

Reinvestiranje dobiti

Društvo je tijekom 2015. godine ostvarilo dobit prije oporezivanja u iznosu 190.752 tisuća kuna (2014: 265.955 tisuće kuna). Uprava Društva donijela je odluku o reinvestiranju dobiti u svrhu kapitalnih ulaganja u iznosu od 189.680 tisuće kuna (2014: 265.000 tisuća kuna) za koji će tijekom 2016. godine biti registrirano povećanje temeljnog kapitala Društva. Sukladno važećoj poreznoj regulativi, Društvo je priznalo navedeni iznos reinvestirane dobiti kao poreznu olakšicu poreza na dobit što je rezultiralo umanjenjem tekućeg poreza na dobit u iznosu od 37.936 tisuća kuna (2014: 53.000 tisuća kuna).

Odluka o reinvestiranju dijela dobiti i posljedičnom povećanju temeljnog kapitala u Društvu podložna je konačnom odobrenju Skupštine Društva. Uprava Društva smatra kako je izvjesno da će se gore navedeno povećanje temeljnog kapitala iz reinvestirane dobiti odobriti na Skupštini Društva. Sukladno navedenom, 189.680 tisuća kuna se odnosi na iznos dobiti koja će biti reinvestirana i registrirana kao povećanje temeljnog kapitala Društva te se kao takva ne smatra raspoloživom za isplatu dioničarima i prikazana je u zadržanoj dobiti.

Ukoliko povećanje temeljnog kapitala ne bude registrirano do 31. listopada 2016. godine, porezna olakšica bit će stornirana što bi rezultiralo poreznim troškom od 34.694 tisuća kuna sa pripadajućim kamataima.

Rezerve u iznosu od 5.523 tisuća kuna su nastale unosom stvari i prava od strane HEP d.d.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

28. DUGOROČNE OBVEZE ZA PODZAJAM I OSTALO PREMA POVEZANIM DRUŠTVIMA

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Obveze prema HEP d.d. za podzajam	979.740	1.121.245
Transakcijski troškovi vezani uz reprogram podzajma	(5.973)	-
Ostale dugoročne obveze prema povezanim društvima	1.457	1.716
	<hr/> <u>975.224</u>	<hr/> <u>1.122.961</u>
Tekuće dospijeće dugoročnog duga	(132.093)	(138.283)
Dugoročni dio	843.131	984.678

Tijekom 2013. godine raskinut je najam nekretnina, postrojenja i opreme u potpunosti. Dio dospjelih obveza za koje je raskinut najam podmiriti će se dugoročnim kreditima temeljem ugovora o podzajmu sklopljenim s HEP d.d., a s osnove primljenih kredite Matice od komercijalnih banaka.

Dospijeća obveza za kredite na datum izvještavanja su kako slijedi:

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Do 6 mjeseci	66.045	69.141
6 – 12 mjeseci	66.044	69.142
1 – 2 godine	218.731	132.494
2 - 5 godina	194.210	850.468
Preko 5 godina	434.710	-
	<hr/> <u>979.740</u>	<hr/> <u>1.121.245</u>

Dospijeća ostalih dugoročnih obveza na datum izvještavanja su kako slijedi:

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Do 6 mjeseci	140	120
6 – 12 mjeseci	140	120
1 – 2 godine	280	240
2 - 5 godina	840	960
Preko 5 godina	57	276
	<hr/> <u>1.457</u>	<hr/> <u>1.716</u>

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

28. DUGOROČNE OBVEZE ZA PODZAJAM I OSTALO PREMA POVEZANIM DRUŠTVIMA (nastavak)

Knjigovodstveni iznos posudbi približno odgovara njihovoј fer vrijednosti obzirom da većina posudbi ima varijabilnu kamatu stopu ili fiksnu kamatu stopu koja je bila približna trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi u trenutku ugovaranja.

Knjigovodstveni iznos posudbi Društva denominiran je u sljedećim valutama:

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Kune	15.945	33.667
EUR	827.185	951.011
	843.130	984.678

Krediti u iznosu od 426.442 tisuća kuna nose varijabilnu kamatu stopu (2014.: 550.137 tisuće kuna).

Varijabilne kamatne stope na kredite kretale su se u rasponu od 0,87% do 2,77% na godišnjoj razini (2014.: od 1,08% do 4,77% na godišnjoj razini).

Krediti u iznosu od 553.298 tisuća kuna nose fiksnu kamatu stopu (2014.: 571.108 tisuće kuna). Fiksne kamatne stope na kredite kretale su se u rasponu od 4,851% do 6,53% na godišnjoj razini (2014.: od 6,50% do 6,53% na godišnjoj razini).

Tijekom 2015. godine Društvo je postojeći podzajam zamijenilo s novim što je rezultiralo prestankom priznavanja postojeće finansijske obveze i priznavanje nove. Kao rezultat zatvaranja postojeće finansijske obveze nastalo je 31.114 tisuća kuna jednokratnog troška reotkupa zajma (bilješka 14) dok su transakcijski troškovi od reprograma u iznosu od 5.973 tisuća kuna uključeni u novi dug.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

29. REZERVIRANJA

(u tisućama kuna)	Jubilarne nagrade	Naknade za umirovljenje	Rezervacije za sudske sporove	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2014.:				
Dugoročni dio	3.467	29.150	25.850	58.467
Kratkoročni dio	569	390	-	959
	4.036	29.540	25.850	59.426
Na dan 31. prosinca 2015.:				
Dugoročni dio	3.387	30.487	24.848	58.722
Kratkoročni dio	500	2.249	-	2.749
	3.887	32.736	24.848	61.471

Kretanje u rezerviranjima bilo je kako slijedi:

(u tisućama kuna)	Jubilarne nagrade	Naknade za umirovljenje	Rezervacije za sudske sporove	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2014.				
Povećanje	1.230	9.586	6.882	17.698
Smanjenje	-	-	(132)	(132)
Isplate	(478)	(857)	-	(1.335)
Na dan 31. prosinca 2014.	4.036	29.540	25.850	59.426
Na dan 1. siječnja 2015.				
Povećanje	410	4.196	1.085	5.840
Smanjenje	-	-	(2.087)	(2.087)
Isplate	(559)	(1.000)	-	(1.559)
Na dan 31. prosinca 2015.	3.887	32.736	24.848	61.471

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

29. REZERVIRANJA (nastavak)

Jubilarne nagrade i naknade za umirovljenje

Sukladno kolektivnim ugovorima, Društvo ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada, naknada za umirovljenje i ostalih naknada svojim zaposlenicima. Prema navedenim ugovorima, ukoliko zaposlenici odlaze u redovnu mirovinu (bez poticajne otpremnine) isplaćuje im se redovna otpremnina u iznosu 1/8 bruto prosječne mjesecne plaće isplaćene zaposleniku za prethodna tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu neprekidnog trajanja radnog odnosa kod poslodavca. Drugih oblika primanja nakon odlaska u mirovinu nema.

Rezerviranje za naknade za umirovljenje i jubilarne nagrade temelji se na izračunu ovlaštenog aktuara.

Aktuarske procjene su izvedene na temelju sljedećih glavnih pretpostavki:

	Procjena	
	2015.	2014.
Stopa fluktuacije	3,87%	3,24%
Diskontna stopa	3,80%	4,00%
Pretpostavka rasta plaća	0%	0%
Prosječna očekivana dob odlaska u mirovinu (u godinama)	61 - 65	61 - 65

Promjene sadašnje vrijednosti definiranih obveza temeljem primanja zaposlenih u tekućem razdoblju prikazane su u nastavku:

(u tisućama kuna)	Naknade za umirovljenje	Jubilarne nagrade	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2014.	20.811	3.284	24.095
Troškovi usluga	1.291	253	1.544
Troškovi kamata	1.093	147	1.240
Isplaćena primanja	(857)	(478)	(1.335)
Aktuarski gubici	7.202	830	8.032
Na dan 31. prosinca 2014.	29.540	4.036	33.576
Na dan 1. siječnja 2015.	29.540	4.036	33.576
Troškovi usluga	1.274	235	1.509
Troškovi kamata	1.155	134	1.289
Isplaćena primanja	(1.000)	(559)	(1.559)
Aktuarski gubici	1.767	41	1.808
Na dan 31. prosinca 2015.	32.736	3.887	36.623

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

29. REZERVIRANJA (nastavak)

Sudski sporovi

Rezervacije za sudske sporove odnose se na sudske sporove podignute protiv Društva, a za koje je procijenjeno da je vjerojatno kako neće biti riješeni u korist Društva. Trošak rezerviranja iskazan je u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u okviru „Ostalih rashoda iz poslovanja“. Najznačajniji sudski spor za koji je procijenjeno da nije vjerojatno rješenje u korist Društva odnosi se na tužbu fizičke osobe za naknadu za izvlaštenu nekretninu pokrenutu kod Ureda državne uprave u Splitu u iznosu 13.445 tisuća kuna. Za navedeni spor Društvo je izvršilo rezerviranje u 2010. godini.

Na temelju stručnog mišljenja pravnih savjetnika, Uprava predviđa da ishod svih sporova neće rezultirati značajnim gubicima iznad iznosa koji je rezerviran na dan 31. prosinca 2015. godine.

30. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Odgođeni prihod za imovinu primljenu bez naknade	75.979	78.963
Odgođeni prihod za novčana sredstva primljena od drugih	307	150
Obveze prema državi za prodaju stanova	2.228	2.622
Ostalo	21	23
	78.535	81.758
Tekuće dospijeće ostalih dugoročnih obveza	(2.985)	(2.985)
	75.550	78.773

Odgođeni prihodi odnose se na prihode po osnovi primitaka materijalne imovine bez naknade. Prihod od primitka ove imovine priznaje se istovremeno s amortizacijom materijalne imovine na koju se odnosi što vrijedi za ugovore o priključenju na mrežu sklopljenu s kupcima do 30. lipnja 2009. godine. Nakon 1. srpnja 2009. godine naknada za priključenje priznaje se kao prihod, u iznosu novca koji je primljen od kupca, u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

Obveze prema državi za prodaju stanova zaposlenicima u skladu s državnim programom koji je ukinut 1996. godine. Prema zakonskim propisima 65% prihoda od prodaje stanova zaposlenicima plaća se državi po primitku sredstava. Prema zakonu Društvo nema obvezu doznačiti sredstva prije nego što ih naplati od zaposlenika.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

31. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Dobavljači za osnovna sredstva	158.232	143.358
Dobavljači za obrtna sredstva	33.044	47.276
	191.276	190.634

32. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Odgođeni prihodi	2.831	3.183
Obračunati troškovi telekomunikacijskih usluga od HEP Telekomunikacija d.o.o.	-	39.743
Obračunati troškovi ITC mehanizma	3.416	10.999
Obračunati troškovi MRA ugovora	4.237	-
Ostali obračunati troškovi	168	700
Obveze po primljenim predujmovima za priključenje na mrežu	2.105	5.139
Neto plaće	7.816	7.670
Obveze za PDV	2.359	-
Obveze za poreze, doprinose i druge pristojbe	3.430	3.161
Obveze za naknadu za neiskorišteni godišnji odmor	7.510	7.414
Doprinosi iz plaća	2.593	2.544
Obveze po primljenim jamstvima	1.807	5.530
Porezi iz plaća	1.445	1.400
Ostale obveze prema zaposlenima	813	611
Tekuće dospijeće ostalih dugoročnih obveza (bilješka 30)	2.985	2.985
Ostale kratkoročne obveze	1.584	1.718
	45.099	92.797

Odgođeni prihodi odnose se na prihode za prekogranični prijenosni kapacitet dodijeljen na godišnjim i mjesечnim dražbama održanim u prosincu 2015. godine, a koji će biti korišten u siječnju 2016. godine.

Obračunati troškovi telekomunikacijskih usluga 2014. odnose se na nefakturirane troškove telekomunikacijskih usluga pruženih od društva HEP Telekomunikacije d.o.o.

Obračunati troškovi ITC mehanizma odnose se na od strane društva procijenjene troškove ITC mehanizma u 2015. godini obzirom kako isti do datuma bilance nisu zaračunati od strane ostalih potpisnika ITC sporazuma.

Obračunati troškovi MRA ugovora odnose se na od strane društva procijenjene troškove multilateralnog redispečinga u sklopu TSC-a u 2015. godini obzirom kako isti do datuma bilance nisu zaračunati sukladno potpisanim ugovoru.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA

Do 30. lipnja 2013. godine prihodi Društva ostvarivali su se s HEP-om d.d. („Matica“) za obavljene usluge prijenosa električne energije od HEP Operatora prijenosnog sustava d.o.o. Matici. Prihodi za obavljene usluge prijenosa fakturirali su se mjesечно u iznosu naknada za korištenje prijenosne mreže donesenih od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije, koje su uključivale i troškove gubitaka na mreži prijenosa.

Nakon 1. srpnja 2013. godine naknadu za uslugu korištenja prijenosne mreže od kupaca priključenih na mrežu distribucije HOPS prikuplja od društva HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o. u skladu s Ugovorom o obračunu i naplati naknade za korištenje prijenosne mreže koja je obračunata kupcima električne energije koji su priključeni na distribucijsku mrežu. Troškovi s Maticom do 30. lipnja 2013. godine nastaju temeljem obavljanja administrativnih usluga: računovodstvenih, pravnih te ostalih sličnih usluga kao i za trošak najma poslovnog prostora od strane Matice. Iznos navedenih troškova utvrđivao se temeljem sljedećih veličina: vrijednosti imovine povezanog društva, troškova zaposlenih i ukupnih troškova povezanog društva. Od 1. srpnja 2013. godine troškovi s Maticom se odnose na trošak najma poslovnog prostora od strane Matice.

Dugoročne obveze nastale su temeljem dugoročnih kredita prema ugovorima o podzajmu te za prodane stanove zaposlenima.

Troškovi nabave pomoćnih usluga na godišnjoj razini u ukupnom iznosu od 326.121 tisuća kuna definirani su Ugovorom za pružanje pomoćnih usluga koji je HOPS sklopio s društvom HEP – Proizvodnja d.o.o.

Od 1. srpnja 2013. godine HOPS prestaje biti ugovorna strana Ugovora o međusobnim odnosima za elektroenergetske djelatnosti temeljem kojeg je do 30. lipnja 2013. godine osiguravao energiju za uravnoteženje sustava od Matice te za razdoblje nakon 1. srpnja 2013. godine predmetne usluge nabavlja temeljem Dodatka 1. do 5. Ugovoru za pružanje pomoćnih usluga s ciljem osiguranja pružanja usluge uravnoteženja i vrednovanja angažmana elektrana u uravnoteženju.

Prihode od prodaje električne energije uravnoteženja u ukupnom iznosu 100.395 tisuća kuna (*bilješka 7; u 2014. godini 46.670 tisuća kuna*) te troškove nabave električne energije uravnoteženja u ukupnom iznosu 129.312 tisuća kuna (*bilješka 33; u 2014. godini 78.306 tisuće kuna*) Društvo ostvaruje prodajom, odnosno kupnjom električne energije uravnoteženja od subjekata odgovornih za odstupanje (SOZO) sukladno važećim Pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava i u skladu s Dodatkom 1. do 5. Ugovora za pružanje pomoćnih usluga.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

33. ODNOŠI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

Potraživanja i obveze te prihodi i rashodi s Maticom HEP d.d. kao i s ostalim povezanim društvima navedeni su u tabeli u nastavku:

(u tisućama kuna)	2015.	2014.
Prihodi i rashodi		
Prihodi od prodaje		
Prihodi od prijenosa električne energije - HEP ODS d.o.o.	1.271.905	1.223.288
Prihodi od prodaje el.energije uravnoteženja - HEP Opskrba d.o.o.	50.499	15.370
Prihodi od prodaje el.energije uravnoteženja - HEP Proizvodnja d.o.o.	49.896	31.300
Prihodi od prodaje prekograničnog prijenosnog kapaciteta HEP d.d.	698	4.601
Prihod od naknade za priključenje – HEP Proizvodnja d.o.o.	20.353	-
Prihodi od pružanja usluga HEP telekomunikacijama d.o.o.	19.086	22.267
Ostali prihodi od prodaje povezana društva	3.964	2.007
	1.416.401	1.298.833
Ostali poslovni prihodi		
Ostali prihodi iz poslovanja – povezana društva	4.768	4.988
	4.768	4.988
Ukupno prihodi u Grupi	1.421.169	1.303.821
		-
Financijski prihodi HEP d.d.	4.612	129
Rashodi		
Ostali troškovi		
- zakup poslovnog prostora – HEP d.d.	7.339	6.884
- trošak telekomunikacijskih usluga – HEP Telekomunikacije d.o.o.	34.106	39.744
- ispravak vrijednosti potraživanja prema HEP ODS-u	7.923	11.270
- ostali rashodi iz poslovanja povezana društva	3.132	4.554
	52.500	62.452
Troškovi gubitka na mreži prijenosa		
- troškovi gubitaka na mreži prijenosa – HEP d.d.	157.750	146.480
- troškovi kompenzacijskog mehanizma EES-a – HEP d.d.	16.688	13.299
	174.438	159.779
Troškovi električne energije uravnoteženja		
- troškovi nabavke el. energije uravnoteženja – HEP Opskrba	3.277	4.349
- troškovi nabavke energije uravnoteženja – HEP Proizvodnja	126.035	73.957
	129.312	78.306
Troškovi pomoćnih usluga sustava – HEP Proizvodnja d.o.o.	326.121	266.680
Financijski rashodi HEP d.d.	75.492	52.561

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Potraživanja i obveze		
Potraživanje od HEP d.d. i ostalih društava HEP Grupe		
- za naknadu prijenosa električne energije od HEP-ODS-a	265.090	255.392
- za električnu energiju uravnoveženja od HEP Proizvodnje	8.328	38.518
- za ostalo	2.985	1.904
	<u>276.403</u>	<u>295.814</u>
 Obračunate usluge HEP Telekomunikacijama d.o.o.	 -	 27.834
 Obveze prema povezanim društvima	 <hr/>	 <hr/>
Kratkoročne obveze		
- za dospjete obveze prema ugovoru o najmu – HEP d.d.	11.562	11.562
- za el.energiju uravnoveženja – HEP Opskrba d.o.o.	2.837	2.627
- za gubitke na mreži prijenosa – HEP d.d.	37.046	36.513
- za troškove zajedničkih funkcija - HEP d.d.	-	-
- za podzajam – HEP d.d.	69.761	30.743
- za obračunatu kamatu po podzajmu – HEP d.d.	5.733	6.219
- ostale kratkoročne obveze prema povezanim društvima	8.308	7.435
	<u>135.247</u>	<u>95.099</u>
 Obveze prema HEP Proizvodnji d.o.o. za pomoćne usluge sustava	 <hr/>	 <hr/>
Obveze prema HEP Proizvodnji d.o.o. za priključenje na mrežu prijenosa	21.043	18.448
	<u>125.480</u>	<u>178.483</u>
 Ukupno obveze prema povezanim društvima	 <hr/>	 <hr/>
	<u>260.727</u>	<u>273.582</u>
 Dugoročne obveze		
Obveze prema HEP d.d. za podzajam (bilješka 28)	973.767	1.121.245
Obveze prema HEP d.d. za prodane stanove (bilješka 28)	1.457	1.716
	<u>975.224</u>	<u>1.122.961</u>
Tekuće dospijeće dugoročnih obveza (bilješka 28)	(132.093)	(138.283)
	<u>843.131</u>	<u>984.678</u>
 Obračunati troškovi telekomunikacijskih usluga od HEP Telekomunikacija d.o.o.	 <hr/>	 <hr/>
	 -	 39.743

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

(u tisućama kuna)	Rashodi		Prihodi od prodaje	
	2015.	2014.	2015.	2014.
Društva koja su u većinskom vlasništvu Države				
INA-Industrija nafte d.d.	4.327	4.002	-	-
Zakonodavna, izvršna i druga tijela Republike Hrvatske	2.131	2.111	-	-
Prirodni plin d.o.o.	-	1.842	-	-
Petrokemija Kutina d.d.	-	-	3.758	3.000
Hrvatske šume d.o.o.	418	449	-	-
Croatia osiguranje d.d.	1.553	1.403	-	-
Narodne novine d.d.	282	333	-	-
Hrvatska radio televizija	481	429	-	-
Zdravstvene ustanove i organizacije	202	191	22	-
Hrvatske telekomunikacije d.d.	657	921	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	141	98	-	-
Jadrolinija d.d.	68	105	-	-
Pravosudne ustanove	17	2	-	-
Ostali korisnici	514	617	-	213
Hrvatske željeznice d.o.o.	125	-	19.900	20.198
UKUPNO	10.916	12.503	23.680	23.411

(u tisućama kuna)	Potraživanja		Obveze	
	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Društva koja su u većinskom vlasništvu Države				

Hrvatske željeznice d.o.o.	1.955	4.621	-	-
Petrokemija Kutina d.d.	328	176	-	-
INA-Industrija nafte d.d.	-	-	450	456
Hrvatske telekomunikacije d.d.	-	-	90	72
Croatia osiguranje d.d.	-	-	422	162
Hrvatske šume d.o.o.	-	-	-	-
Jadrolinija d.d.	-	-	3	3
Narodne novine d.d.	-	-	11	11
Hrvatska radio televizija	-	-	-	11
Ostali korisnici	105	176	186	189
UKUPNO	2.388	4.973	1.162	904

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

34. NEPREDVIDIVI DOGADAJI I PREUZETE OBVEZE

Obveze iz poslovanja

Društvo je na dan 31. prosinca 2015. godine imalo zaključene ugovore prema kojim su započele, a nisu završene, investicije u različite objekte i opremu. Vrijednost ugovorenih nezavršenih radova za najznačajnije projekte iznosila je 217.685 tisuća kuna (31. prosinca 2014.: 208.915 tisuća kuna).

Zaštita okoliša

Društvo kontinuirano prati i analizira utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji pokazatelji takvih utjecaja su emisije onečišćujućih tvari u zrak te količina nastalog proizvodnog otpada o čemu Društvo pravodobno i objektivno izvještava mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Zaposlenici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša dodatno se obučavaju na seminarima i radionicama, u okviru kojih se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz odredbi zakonske regulative na području zaštite prirode i okoliša. Društvo ima sustav praćenja izdataka za zaštitu prirode i okoliša (RETZOK) kojim od 2004. godine prati sve izdatke u zaštitu prirode i okoliša.

Društvo analizira i priprema se na usklađivanje prema obvezama koje proizlaze iz zakonodavstva EU u pogledu strožih graničnih vrijednosti emisija onečišćujućih tvari i smanjenja emisija stakleničkih plinova, sheme trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (tzv. "okolišnih dozvola"), sustava ekološki značajnih područja i ekoloških koridora (Nacionalna ekološka mreža).

Razdvajanje Društva od HEP Grupe

Zakon o tržištu električne energije stupio je na snagu 2. ožujka 2013. (dalje u tekstu: Zakon). U skladu s odredbama Zakona o tržištu električne energije, Hrvatska elektroprivreda d.d. kao vladajuće društvo unutar vertikalno integriranog subjekta i vlasnik prijenosnog sustava bila je obvezna provesti razdvajanje operatora prijenosnog sustava te poduzeti sve aktivnosti za ispunjenje zahtjeva za razdvajanjem operatora prijenosnog sustava u cilju certificiranja operatora prijenosnog sustava tijekom 2013. godine.

Skupština Hrvatske elektroprivrede d.d. 9. travnja 2013. godine donijela je odluku o razdvajanju operatora prijenosnog sustava po modelu „neovisnog operatora prijenosa“, temeljem članka 18., stavka 1., Zakona.

Društvo je u 2015. godini podnijelo zahtjev za certificiranjem koje, u skladu sa Zakonom, provodi Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje u tekstu HERA). Uz zahtjev priložena je i dokumentacija kojom se dokazuje da je provedeno učinkovito razdvajanje od HEP d.d. i ostalih povezanih društava koja prema definiciji iz Zakona čine vertikalno integrirani subjekt, uključujući neovisnost cjelokupne upravljačke strukture Društva, te da posjeduje sve ljudske, tehničke, fizičke i finansijske resurse za obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije kao i ispunjavanje drugih zakonom propisanih obveza.

HERA je 22. veljače 2016. godine izdala Rješenje o izdavanju certifikata kojem je Društvu izdan certifikat kao neovisnom operatoru prijenosa.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Upravljanje rizikom kapitala

Odnos neto duga i kapitala (Gearing ratio)

Društvo upravlja kapitalom kako bi osiguralo da će biti u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem dok u isto vrijeme uvećava povrat vlasnicima kroz optimizaciju odnosa duga i kapitala.

Uprava prati strukturu kapitala na polugodišnjoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava analizira trošak kapitala i rizike povezane sa svakom stakom kapitala. Odnos neto duga i glavnice na izvještajni dan bio je kako slijedi:

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Dug (dugoročni i kratkoročni krediti)	975.224	1.122.961
Kratkotrajna finansijska imovina	(31.034)	(30.259)
Novac i novčani ekvivalenti	(52.368)	(219.452)
Neto dug	891.822	873.250
Kapital	4.176.014	3.986.529
Omjer neto duga i kapitala	21,36%	21,90%

Dug je definiran kao obveza za dugoročne i kratkoročne kredite te obveznice. Glavnica uključuje sav kapital i sve rezerve.

Kategorije finansijskih instrumenata

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Finansijska imovina		
Potraživanja s osnove prodaje stanova	3.625	4.295
Potraživanja od kupaca	45.608	26.977
Potraživanja od povezanih društava	276.403	295.814
Ostala kratkotrajna imovina	1.865	2.000
Kratkotrajna finansijska imovina	31.034	30.259
Novac i novčani ekvivalenti	52.368	219.452
Ukupno zajmovi i potraživanja po amortiziranom trošku	410.903	578.797

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Kategorije finansijskih instrumenata (nastavak)

(u tisućama kuna)	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Finansijske obveze		
Obveze po kreditima	975.223	1.122.961
Ostale dugoročne obveze	2.249	2.645
Obveze prema dobavljačima	191.277	190.634
Obveze prema povezanim društvima	260.727	273.582
Ostale kratkoročne obveze	45.099	92.797
Ukupno finansijske obveze po amortiziranom trošku	1.480.548	1.682.619

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obveza se određuje kako slijedi:

- fer vrijednost ostale finansijske imovine i ostalih finansijskih obveza određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente

Finansijski instrumenti koji se drže do dospjeća u normalnom poslovanju su knjiženi po trošku nabave ili neto iznosu smanjenom za otplaćeni dio.

Fer vrijednost je određena kao iznos po kojem se finansijski instrument može prodati trgovanjem između dobrovoljnih poznatih stranaka po tržišnim uvjetima, osim u slučaju prodaje pod prisilom ili radi likvidacije. Fer vrijednost finansijskog instrumenta je ona koja je objavljena na tržištu vrijednosnica ili dobivena metodom diskontiranog toka novca.

Na dan 31. prosinca 2015. iskazani iznosi novca, potraživanja, kratkoročnih obveza, kratkoročnih pozajmica i ostalih finansijskih instrumenata približno odgovaraju njihovoj tržišnoj vrijednosti, zbog kratkoročne prirode ovih sredstava i obveza.

Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Funkcija financija u okviru Društva pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima novca i kapitala, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na poslovanje Društva kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stupnju i utjecaju rizika. Najvažniji rizici uključuju tržišne rizike (rizik promjene valutnog tečaja, rizik promjene kamatnih stopa i cijena), kreditni rizik i rizik od moguće nelikvidnosti. Najvažniji rizici, zajedno s metodama korištenim za upravljanje tim rizicima opisani su u nastavku.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom (nastavak)

Tržišni rizici

(i) Cjenovni rizik

Društvo je izloženo međunarodnom tržištu i u značajnom dijelu se financira putem kredita denominiranih u stranim valutama. Kao rezultat, Društvo je podložno utjecaju tečajnih razlika i promjene kamatnih stopa. Društvo je, zbog prodaje usluga s odgodom plaćanja, izloženo i riziku nenaplativosti potraživanja.

(ii) Valutni rizik

Društvo određene transakcije obavlja u stranoj valuti te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava i obveza Društva denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

(u tisućama kuna)

	Obveze 31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Europska unija (EUR)	923.535	1.080.544
Imovina		
	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Europska unija (EUR)	4.725	33.751

Na dan 31. prosinca tečaj kune je bio kako slijedi:

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
EUR	7,635047	7,661471

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Ciljevi upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

Tržišni rizici (nastavak)

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Društvo je uglavnom izloženo valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR. U idućoj tablici analizirana je osjetljivost Društva na smanjenje tečaja kune od 10,0 % u 2015. godini (smanjenje tečaja kune od 10,0% u 2014. godini) u odnosu na relevantnu stranu valutu. Prethodne stope osjetljivosti su stope koje predstavljaju procjenu Uprave o realno mogućim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u valuti. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijenila za gore navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti hrvatske kune u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi jednak i suprotan.

(u tisućama kuna)

2015.

2014.

Utjecaj valute EUR

Smanjenje neto rezultata

(91.881)

(104.679)

Izloženost promjeni tečaja prikazanih valuta najvećim dijelom povezano je sa stanjem primljenih kredita, stanjem dobavljača, potraživanjima od kupaca i depozitima iskazanim u eurima (EUR). Društvo se trenutno ne štiti od valutnog rizika vezanog uz euro budući da je lokalna valuta u značajnijoj mjeri vezana uz euro.

(iii) Upravljanje kamatnim rizikom

Zbog činjenice da Društvo koristi kredite s fiksnim i promjenjivim kamatnim stopama Društvo je izloženo riziku promjene kamatnih stopa. Dio kredita Društva ugovoren je s promjenjivom kamatnom stopom. Društvo je izloženo kamatnom riziku u onoj mjeri u kojoj je kamatnom riziku izložena Matica.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza osjetljivosti u nastavku temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na izvještajni dan. Za obveze vezane za promjenjivu kamatnu stopu analiza je izrađena uz pretpostavku da je iznos obveza iskazanih na izvještajni dan vrijedio tijekom cijele godine. Društvo se trenutno ne štiti od kamatnog rizika budući da se procjena mogućeg učinka promjena kamatnih stopa ne smatra značajnom.

Povećanje ili smanjenje kamatnih stopa za 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatne stope i predstavlja procjenu Uprave o razumnoj mogućoj promjeni kamatnih stopa.

U slučaju promjene kamatne stope za 50 baznih poena, uz pretpostavku stabilnih ostalih varijabli, utjecaj na rezultat Društva prije poreza za izvještajna razdoblja je kako slijedi:

<i>na dan 31. prosinca 2015.</i>	Ugovoreni novč. tokovi	do godinu dana	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	preko 5 godina
----------------------------------	-------------------------------	-----------------------	-------------------------	-------------------------	-----------------------

Prema trenutno primjenjivim kamatnim stopama	179.968	36.643	33.600	67.396	42.329
Prema trenutno primjenjivim kamatnim stopama + 0,50%	180.880	37.041	33.872	67.585	42.382
Efekt povećanja kamatnih stopa za 0,50%	(912)	(398)	(272)	(189)	(53)

<i>na dan 31. prosinca 2014.</i>	Ugovoreni novč. tokovi	do godinu dana	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	preko 5 godina
----------------------------------	-------------------------------	-----------------------	-------------------------	-------------------------	-----------------------

Prema trenutno primjenjivim kamatnim stopama	212.865	45.531	39.194	128.140	-
Prema trenutno primjenjivim kamatnim stopama + 0,50%	213.807	45.996	39.512	128.299	-
Efekt povećanja kamatnih stopa za 0,50%	(942)	(465)	(318)	(159)	-

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva.

Društvo nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili društvu kupaca koji imaju slične osobine. Društvo definira kupce da imaju slične osobine ako su povezane osobe.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovi umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkotrajnim, srednjoročnim i dugotrajnim potrebama za upravljanje likvidnošću Društva. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, ostalim izvorima financiranja te time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tijekove i uspoređuje profile dospijeća finansijske imovine i obveza.

Analiza rizika likvidnosti

Tablice u nastavku prikazuju ugovorna dospijeća finansijskih obveza i finansijske imovine iskazane u izvještaju o finansijskom položaju na kraju izvještajnog razdoblja. Tablice su izrađene na temelju nediskontiranih novčanih tokova do dospijeća te uključuju novčane tokove po glavnici i kamataima.

na dan 31. prosinca 2015.	Neto knjig. vrijednos t	Ugovoreni novčani tokovi (u tisućama kuna)	do godinu	1 - 2	2 - 5	preko 5
			dana	godine	godina	godina
<i>Obveze koje ne nose kamatu:</i>						
Obveze za prodane stanove	1.457	1.457	280	280	840	57
Ostale dugoročne obveze	2.249	2.249	462	462	1.264	61
Obveze prema dobavljačima	191.276	191.276	191.276	-	-	-
Obveze prema povezanim društvima	260.277	260.277	260.277	-	-	-
Ostale kratkoročne obveze	45.099	45.099	45.099	-	-	-
	500.808	500.808	497.844	742	2.104	118
<i>Kamatonosne obveze:</i>						
Obveze po kreditima	979.740	1.156.982	167.541	251.517	261.042	476.882
	979.740	1.156.982	167.541	251.517	261.042	476.882
	1.480.548	1.657.800	665.385	252.259	263.146	477.000

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti

na dan 31. prosinca 2014.	Neto knjig. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi (u tisućama kuna)	do godinu dana	preko		
				1 - 2 godine	2 - 5 godina	5 godina
<i>Obveze koje ne nose kamatu:</i>						
Obveze za prodane stanove	1.716	1.716	240	240	960	276
Ostale dugoročne obveze	2.646	2.646	462	462	1.386	336
Obveze prema dobavljačima	190.635	190.635	190.635	-	-	-
Obveze prema povezanim društvima	273.582	273.582	273.582	-	-	-
Ostale kratkoročne obveze	92.797	92.797	92.797	-	-	-
	560.719	561.375	557.715	702	2.346	612
<i>Kamatonasne obveze:</i>						
Obveze po kreditima				977.73		
	1.121.245	1.328.962	181.272	169.951	9	-
				977.73		
	1.121.245	1.328.962	181.272	169.951	9	-
				980.08		
	1.681.964	1.890.337	738.987	170.653	5	612
 <i>na dan 31. prosinca 2015.</i>						
na dan 31. prosinca 2015.	Neto knjig. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi (u tisućama kuna)	do godinu dana	1 - 2 godine	2 - 5 godina	preko 5 godina
<i>Imovina koja ne nosi kamatu:</i>						
Dugotrajna potraživanja	3.625	3.625	821	821	1.983	-
Potraživanja od kupaca	45.608	45.608	45.608	-	-	-
Potraživanja od povezanih društava	276.403	276.403	276.403	-	-	-
Kratkotrajna finansijska imovina	24.266	24.266	24.266	-	-	-
Ostala kratkotrajna imovina	1.865	1.865	1.865	-	-	-
	351.767	351.767	348.963	821	1.983	-
<i>Kamatonasna imovina:</i>						
Kratkotrajna finansijska imovina	6.768	6.836	6.836	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	52.368	52.892	52.892	-	-	-
	59.136	59.728	59.728	-	-	-
	410.903	411.495	408.691	821	1.983	-

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

na dan 31. prosinca 2014.	Neto knjig. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi		do godinu dana (u tisućama kuna)	1 - 2 godine	2 - 5 godina	preko 5 godina
<i>Imovina koja ne nosi kamatu:</i>							
Dugotrajna potraživanja	4.295	4.295		677	677	2.031	910
Potraživanja od kupaca	26.977	26.977		26.977	-	-	-
Potraživanja od povezanih društava	295.814	295.814		295.814	-	-	-
Kratkotrajna finansijska imovina	24.266	24.266		24.266	-	-	-
Ostala kratkotrajna imovina	2.000	2.000		2.000	-	-	-
	353.352	353.352		349.734	677	2.031	910
<i>Kamatonosna imovina:</i>							
Kratkotrajna finansijska imovina	5.993	6.053		6.053	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	219.452	221.647		221.647	-	-	-
	225.445	227.700		227.700	-	-	-
	578.797	581.052		577.434	677	2.031	910

36. ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Uprava je usvojila finansijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje.

Potpisali u ime društva na dan 12. travnja 2016. godine

Darko Belić

Član Uprave Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.
Kupska 4, Zagreb

Miroslav Mesić

Predsjednik Uprave

Am